

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

นภาพร สวัสดิ์ณะที

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง

นภาพร สวัสดิ์ดิษฐ์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN CHONBURI
3 CONSORTIUM UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
CHONBURI RAYONG

NAPAPORN SAWATNATEE

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ นภาพร สวัสดิ์ณะที่ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณิจจุฑา มาเชค)

..... ประธาน

(ดร.พนัส จันทร์ศรีทอง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณิจจุฑา มาเชค)

..... กรรมการ

(ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

65920453: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์/ผู้บริหารสถานศึกษา

นภาพร สวัสดิ์คณะที่ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง . (THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN CHONBURI 3 CONSORTIUM UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, กศ.ค., ปุณณิษฐา มาเชก, ปร.ค. ปี พ.ศ. 2568.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 278 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24-.75 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานภาพ ประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดหลักความถูกต้อง ยุติธรรม และโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการสื่อสารอย่างเหมาะสม มีความรู้ในด้านการบริหารงานในสถานศึกษา การบริหารคน รอบรู้กฎหมายการศึกษา และกฎระเบียบราชการ

65920453: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: DESIRABLE CHARACTERISTICS/SCHOOL ADMINISTRATOR

NAPAPORN SAWATNATEE : THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN CHONBURI 3 CONSORTIUM UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG. ADVISORY COMMITTEE: SUMETH NGAMKANOK, Ed.D. PUNNITHTHA MRAZEK, Ph.D. 2025.

The objectives of this research were to study, compare, and identify approaches for developing the desirable characteristics of school administrators in the Chonburi 3 Educational Network under the Chonburi–Rayong Secondary Educational Service Area Office, categorized by gender, educational qualifications, and work experience. The sample consisted of 278 teachers and educational personnel selected through stratified random sampling based on school size. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire, with item discrimination indices ranging from 0.24 to 0.75 and a reliability coefficient of 0.94. Data were analyzed using mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and content analysis.

The results revealed that: (1) the overall level, as well as each specific aspect, of the desirable characteristics of school administrators were rated at the highest level; (2) The comparison of the desirable characteristics of school administrators, categorized by gender, educational qualifications, and work experience, revealed no statistically significant differences in both the overall characteristics and individual aspects. (3) The guidelines for developing the desirable characteristics of school administrators include dressing neatly and appropriately, in accordance with the occasion and professional status; behaving properly and serving as a positive role model; upholding integrity, fairness, and transparency with accountability; communicating effectively; and possessing knowledge in school administration, personnel management, educational law, and government regulations.

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จและความเอื้อเฟื้อจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณิษฐา มาเชก อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ผู้ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ตลอดจนเสียสละเวลาในการให้ความช่วยเหลือด้วยความใส่ใจและปรารถนาดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ในโอกาสเดียวกัน ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.ญานิกา ลุนราศรี ดร.พนัส จันทร์ศรีทอง และดร.ปาริชาติ สันติเลขวงษ์ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่ให้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ และหลักการคิดเชิงวิชาการ แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.พนัส จันทร์ศรีทอง ประธานกรรมการสอบงานนิพนธ์ ดร.ภัทรารุช รักกลิ่น กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำอันทรงคุณค่า ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนางานนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง ที่ได้เป็นกำลังใจ และเป็นแหล่งพลังใจ ที่มั่นคง ด้วยความรัก ความห่วงใยที่ดีมาโดยตลอด ซึ่งมีคุณค่าต่อการดำเนินงานนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วง นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ได้มอบกำลังใจ ความปรารถนาดี และการสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจตลอดระยะเวลาของการศึกษา ซึ่งล้วนเป็นแรงเสริมสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการก้าวเดินบนเส้นทางวิชาการได้อย่างมั่นคง

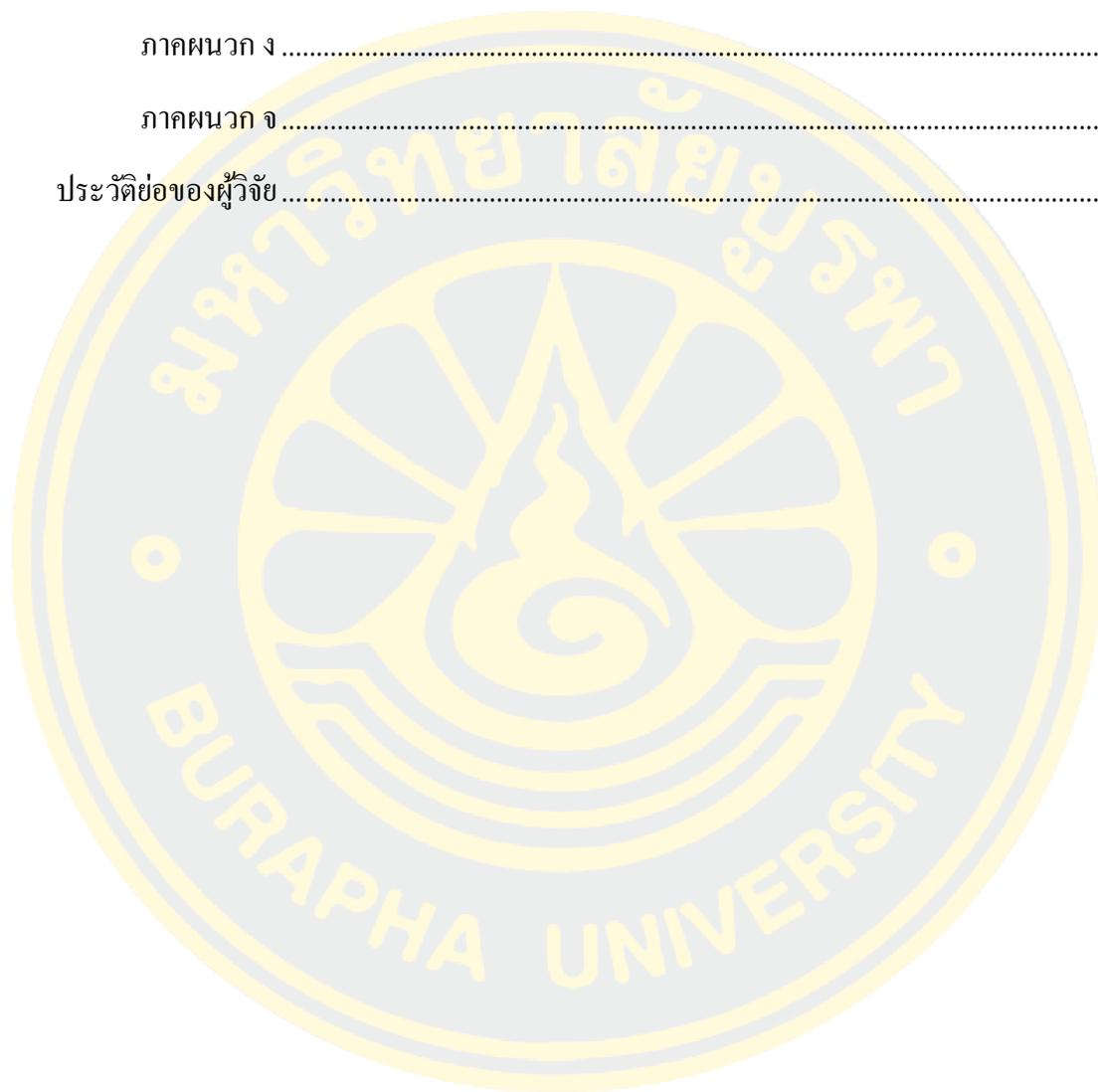
นภาพร สวัสดิ์ดิษฐ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพทั่วไปของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3	11
การบริหารสถานศึกษา.....	20

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา	27
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
บทที่ 3.....	70
วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	78
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
บทที่ 4.....	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	81
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
บทที่ 5.....	105
สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	105
สรุปผลการวิจัย.....	106
อภิปรายผลการวิจัย.....	110
ข้อเสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	134

ภาคผนวก ก.....	135
ภาคผนวก ข.....	139
ภาคผนวก ค.....	154
ภาคผนวก ง.....	158
ภาคผนวก จ.....	166
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	168

สารบัญตาราง

หน้า

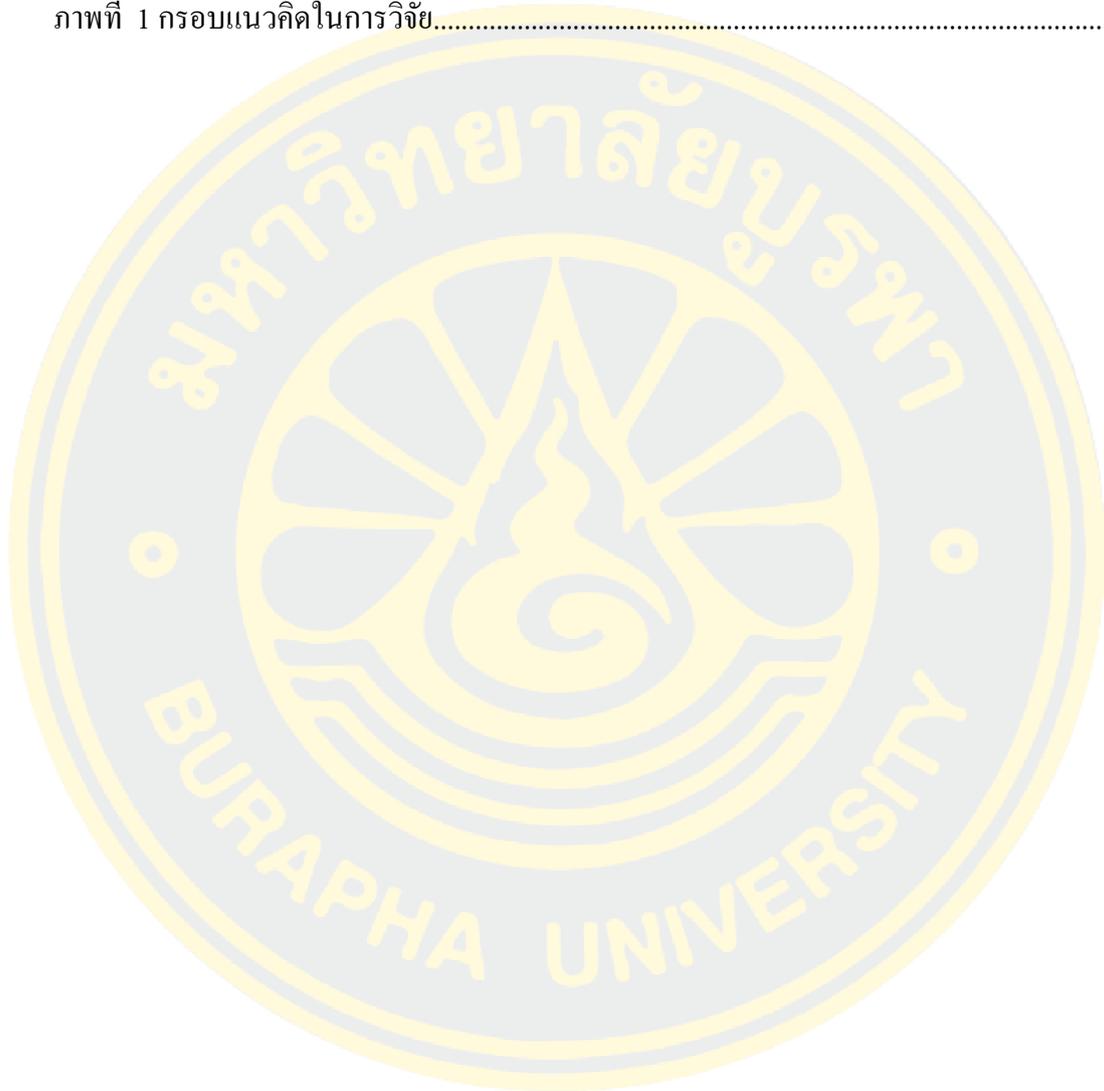
ตารางที่ 1 การสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	40
ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	71
ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ	82
ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	83
ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	83
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน	84
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายข้อ	85
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายข้อ	86
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายข้อ	87

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายชื่อ	88
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมและรายชื่อ.....	89
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ.....	90
ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม สหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ	91
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา	92
ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสห วิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิ การศึกษา	93
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	94
ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว.....	96

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงคุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งยังเป็นกลไกและตัวแปรที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีอิทธิพลอย่างมากต่อคุณภาพและผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารที่ประสบผลสำเร็จ สามารถตอบสนองการแข่งขันหลาย ๆ อย่างที่ทันสมัย ในการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่นและเหมาะสม มีความรู้ในหลักการเชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม จริยธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาในยุคใหม่ เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (ชัยยนต์ เพาพาน, 2560) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีมากมายหลายประการ เช่น มีความยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และใช้นวัตกรรม การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงผลกระทบจากภายนอก มีภาวะผู้นำแบบจูงใจใฝ่บริการ มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เนื่องจากเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ฝึกทักษะอาชีพ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม มีศักยภาพและเกิดประสิทธิภาพในการทำงานในอนาคต โดยการยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ไข ร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จ และเจริญก้าวหน้า (พระภัทรชัยคุณกรณ, 2565)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกล่าวถึงมาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษาว่า “ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์” ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้บริหารที่ควรได้รับการยอมรับ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการทำงาน มีคุณลักษณะหลายอย่างรวมกัน ตามที่องค์กรต้องการจึงจะบริหารงานได้ดี (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการ และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารที่มีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ และความเป็นผู้นำ นอกจากนี้การปฏิบัติตนของผู้บริหารยังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูอีกด้วย (ศุภมาส วิชันนาม, 2560)

ผู้บริหารในสถานศึกษาที่ทรงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพควรต้องศึกษา ข้อคิด คติธรรมและหลักคำสอนทางศาสนา เพื่อให้เข้าใจกับหลักธรรมนั้น ๆ เป็นเบื้องต้น หลังจากนั้นนำไปคิดวิเคราะห์ พิจารณา ปรับใช้ให้เหมาะกับภารกิจของผู้บริหาร เช่น ภารกิจในฐานะผู้นำองค์กร ผู้นำชุมชนหรือสังคม ภารกิจของผู้วางแผน จัดองค์กร บริหารบุคคล กำหนดนโยบาย ฯลฯ ล้วนต้องอาศัยหลักธรรมในการประกอบควบคู่ไปกับความรู้ความสามารถทั้งสิ้น (สุเมธ งามกนก, 2564) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถหรือคุณลักษณะเฉพาะหลายประการ หรือที่เรียกว่าผู้บริหารมืออาชีพ ซึ่งเป็นความหวังของการศึกษาไทย เป็นความหวังสำหรับเยาวชนผู้เป็นอนาคตของชาติและสังคมไทย โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการศึกษาและอบรมเพื่อให้ความรู้ มีศาสตร์ มีหลักการมีทฤษฎี มีการวิจัย จนรู้ชัดและรู้จริง และมีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สังคมไทยอยากเห็นผู้บริหารของเราเป็นมืออาชีพมีความรู้และประสบการณ์สมกับเป็นผู้บริหาร ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของงาน และองค์กรเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยภาวะผู้นำในการเลือกใช้อำนาจ จากตำแหน่งหน้าที่ที่ตนมี เพื่อนำพาให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้บริหารจะสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาขนาดใดก็ต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำสามารถบริหาร สั่งการ วางแผน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2565)

ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพจะประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารที่มีความเป็นมืออาชีพในตนเอง ที่จะทำให้นักลากรในสถานศึกษาได้แสดงความสามารถของตนพัฒนาไปสู่ความสำเร็จของงาน และมีคุณภาพ มีมาตรฐาน ผู้บริหารที่มีความสามารถสูงย่อมนำไปสู่ความชำนาญในการบริหารงาน การพัฒนา ประเมิน ปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรมและความสามารถที่จะประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการพัฒนาการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพย่อมเป็นส่วนหนึ่งในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีภาพลักษณ์และมีบทบาททางสังคม รวมถึงการสร้างแรงบันดาลใจและการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างเครือข่ายการทำงาน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและสมรรถนะการทำงานเพื่อขับเคลื่อนองค์กรและการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (กนกอร อุ่นสถานนท์, 2561) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้อำนวยการ

สถานศึกษาที่พึงประสงค์ ต้องประกอบไปด้วย ความรัก ความศรัทธา ความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มุ่งมั่นในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพและวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน โดยกระบวนการ มีส่วนร่วม มีวินัยคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะ 10 ประการดังนี้ 1) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล 2) มีความรู้ทางวิชาชีพ มุ่งแสวงหาความรู้ใหม่ 3) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) มีความเป็นผู้นำ 5) มีความสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ 6) มีบุคลิกน่าเชื่อถือ 7) มีคุณธรรมจริยธรรม 8) มีจิตวิทยาในการบริหาร 9) มีความสามารถความชำนาญในการบริหารและจัดการศึกษาได้ดี และ 10) มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

จากสรุปแผนการปฏิบัติงานในแผนปฏิบัติราชการประจำปี 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนหนึ่งประสบปัญหาในการบริหาร การศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหาร การศึกษาและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากำหนด และยังพบว่าผู้บริหารการศึกษาบางส่วนยังไม่เข้าใจหลักการบริหารการศึกษา ในกระแสการเปลี่ยนแปลงและนำไปปรับใช้ ทำให้การปฏิบัติงานที่ออกมาไม่มีประสิทธิภาพ เพียงพอ โดยเกิดจากการขาดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ การมีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีความรู้ความสามารถในการบริหาร (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18, 2563)

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อการดำรงตำแหน่ง สามารถทำงานร่วมกับบุคคลและ หน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยหรือบุคคลอื่น ๆ ที่ศึกษางานวิจัย เล่มนี้ได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำถามในการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับใด

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันหรือไม่

3. มีแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรเป็นอย่างไร

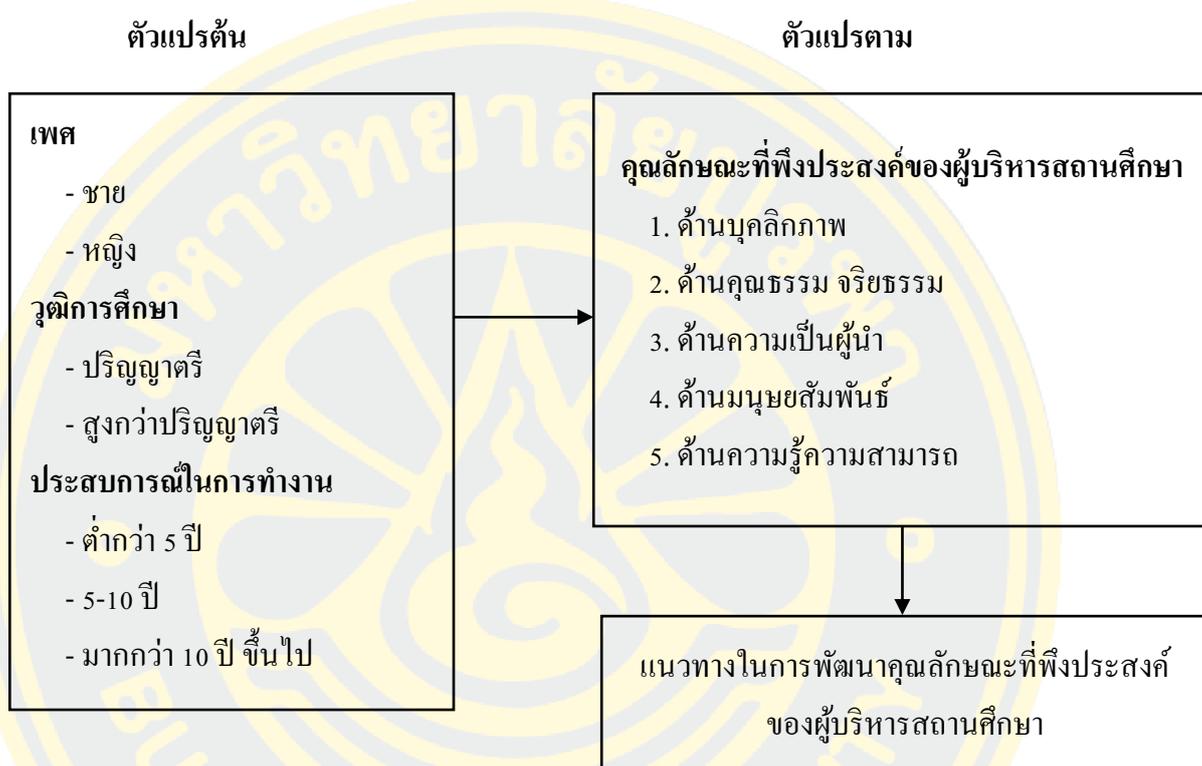
สมมติฐานในการวิจัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการและนักวิจัยจำนวน 14 คน ได้แก่ Barnard (1969), Stogdill (1974), Greenberg and Baron (2000), ฌีชาภัทร ประทุมทอง (2559), พวงเพชร กลิ่นโสภณ (2560), กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560), สุริรัตน์ โพธิ์เลีย (2560), ชุติมา สุทธิวาริ (2560), สุภาวดี พรหมทะเลสาร (2561), วันภาสิณี ยิ้มประเสริฐ (2561), ศรีัญญา โนนคู่เขตโจง (2562), พรทิพย์ สุขเอียด (2562), อิมทิพย์ อัจปักยา (2562) และปัญญา บัวบาน (2565) จากการสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้ความสามารถ โดยผู้วิจัยกำหนดสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสามารถมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารระดับสูง ได้ทราบถึงระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. ได้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. เพื่อให้สถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ทราบและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา
4. ช่วยให้ผู้วิจัยและผู้บริหาร ได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของตนเองต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการและนักวิจัยจำนวน 14 คน ได้แก่ Barnard (1969), Stogdill (1974), Greenberg and Baron (2000), ฉิมชาภัทร ประทุมทอง (2559), พวงเพชร กลิ่นโสภณ (2560), กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560), สุรรัตน์ โพธิ์เลีย (2560), ชุติมา สุทธิวาริ (2560), สุภาวดี พรหมทะสาร (2561), วัฒนาสิณี ยิ้มประเสริฐ (2561), ศรีญา โนนคู่เขตโขง (2562), พรทิพย์ สุขเอียด (2562), อัมทิพย์ อัจปึกษา (2562) และปัญญา บัวบาน (2565) จากการศึกษาสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 วิจัยเชิงปริมาณ

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 971 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด จำนวน 278 คน และต่อด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน (Simple Random Sampling)

2.2 วิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี รวมทั้งสิ้น 5 คน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ชาย และหญิง

3.1.2 วุฒิการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร มี 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม
3. ด้านความเป็นผู้นำ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์
5. ด้านความรู้ความสามารถ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพศ หมายถึง เพศโดยกำเนิดของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง

2. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งออกเป็น ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครูผู้สอนที่สามารถสังเกตได้ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

4.1 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกให้ผู้อื่นได้เห็น ได้แก่ ทางร่างกายแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับโอกาสและถูกกาลเทศะ มีสุขภาพแข็งแรง สดใส ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถปฏิบัติงานได้ดี มีกิริยาสุภาพ อ่อน โยนกับทุกคน มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้า

ตัดสินใจ และรับผิดชอบในการตัดสินใจ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความสุขุมรอบคอบ ในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ สุจริตในหน้าที่การงาน มีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน มีความยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปกครองบุคลากร และไม่เลือกปฏิบัติ เสียสละ อุทิศตน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร บริหารงานอย่างมีคุณธรรมและเสมอภาค เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน

4.3 ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์โน้มน้าว จิตใจผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด มีความสามารถในการ ควบคุมอารมณ์ สามารถสร้างทีมงานได้ดี เป็นผู้นำของการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะในการนิเทศติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รู้จักคิดชมผู้ใต้บังคับบัญชาเหมาะสมกับ สถานทีและ โอกาส มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร และมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการบริหารงาน

4.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะที่แสดงออกถึงความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและชุมชน มีความจริงใจต่อ ผู้ร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างจริงใจ มีลักษณะนิสัยพูดคุยพบปะกับ ผู้ร่วมงานอยู่เป็นประจำ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีลักษณะนิสัย ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับ ผู้อื่นได้ดี ปรับตัวเข้ากับบุคคล และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

4.5 ด้านความรู้ความสามารถ หมายถึง ความสามารถในการบริหารโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพ ได้แก่ มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ของงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตน จัดบุคลากรให้ เหมาะสมกับงาน แก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม มีการบริหารทรัพยากรในการจัดการ เรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน และสามารถ ติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี (สหวิทยาเขตชลบุรี 3) หมายถึง โรงเรียนที่ จัดการเรียนการสอนในกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง ได้แก่ โรงเรียนศรีราชา โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา โรงเรียนบางละมุง โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนผินแจ่ม

วิชาสอน โรงเรียนเกาะสีชัง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม และ
โรงเรียนสิงห์สมุทร

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดในสถานศึกษา มี
หน้าที่บริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
โดยใช้ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะด้านวิชาชีพและคุณลักษณะส่วนบุคคล ในการบริหาร
จัดการการปฏิบัติงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงสุด

7. ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนและส่งเสริมการ
เรียนรู้ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
ระยอง

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง หน่วยงานราชการที่
บริหารด้านการศึกษามีฐานะเป็นกอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา เปรียบเทียบและหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. การบริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
3. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.3 การสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.4 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 เพศ
 - 4.2 วุฒิการศึกษา
 - 4.3 ประสบการณ์การทำงาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพทั่วไปของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี

ระยอง กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3

ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ตั้งเลขที่ 25/11 หมู่ 5 ตำบล อ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20000 เว็บไซต์ <https://spmcr.go.th/> (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567a)

สภาพทางภูมิศาสตร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการในเขตพื้นที่ใน 2 จังหวัด จังหวัดชลบุรี ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี บ้านบึง หนองใหญ่ พนัสนิคม พานทอง บ่อทอง เกาะจันทร์ สัตหีบ บางละมุง ศรีราชา และเกาะศรีชัง จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง แกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง นิคมพัฒนา วังจันทร์ และเขาชะเมา

อาณาเขตติดต่อของจังหวัดชลบุรี

ทิศเหนือ	ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	ติดกับจังหวัดระยอง
ทิศตะวันออก	ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดจันทบุรี และระยอง
ทิศตะวันตก	ติดกับชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย

อาณาเขตติดต่อของจังหวัดระยอง

ทิศเหนือ	ติดกับอำเภอหนองใหญ่ บ่อทอง ศรีราชา จังหวัดชลบุรี
ทิศใต้	ติดกับชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดกับอำเภอนายายอาม แก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

เขตการปกครอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รับผิดชอบพื้นที่ให้บริการ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ซึ่งแต่ละจังหวัดแบ่งการปกครอง ดังนี้

1. จังหวัดชลบุรี แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 92 ตำบล 663 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร 2 แห่ง เทศบาลเมือง 10 แห่ง เทศบาลตำบล 35 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 50 แห่ง และมีรูปแบบการปกครองพิเศษ 1 แห่ง คือ เมืองพัทยา แยกจากการปกครองของอำเภอบางละมุง เนื่องจากเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติ ซึ่งมีการเจริญโตอย่างรวดเร็ว จังหวัดชลบุรี มี 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี

อำเภอพนัสนิคม อำเภอบ้านดุง อำเภอศรีราชา อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง จำนวนวนประชากร 1,616,295 คน

2. จังหวัดระยอง แบ่งเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ 54 ตำบล 439 หมู่บ้าน 80 ชุมชน ส่วนด้านการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 22 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 42 แห่ง จังหวัดระยอง มี 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเขาชะเมา อำเภอบ้านฉาง อำเภอวังจันทร์ อำเภอปลวกแดง อำเภอแกลง อำเภอนิคมพัฒนา และอำเภอบ้านค่าย จำนวนประชากร 770,492 คน

ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 51 โรงเรียน รับผิดชอบพื้นที่ให้บริการ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 31 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 52,702 คน และจังหวัดระยอง 20 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 32,010 คน นักเรียนในสังกัดรวมทั้งสิ้น จำนวน 84,712 คน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีทิศทางการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

วิสัยทัศน์

มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้ได้มาตรฐานระดับสากลสู่คุณภาพที่ยั่งยืน

ค่านิยมองค์กร

“ซื่อสัตย์ พร้อมบริการ สุภาพ มีคุณธรรม” (Integrity Service mind Polite Morality : ISPM)

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมสนับสนุนการดูแลความปลอดภัยด้านเพศวิถี ภัยพิบัติ และภัยคุกคามทุกรูปแบบให้กับผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพตามมาตรฐาน และมีคุณธรรมจริยธรรม

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษา พัฒนาผู้เรียนและพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับพื้นที่ที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(Eastern Economic Corridor : EEC) มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคตมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวางแผนการศึกษาต่อ เพื่อการมีงานทำและปรับตัวในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความเชี่ยวชาญสมรรถนะตรงตามสายงานและจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6. พัฒนาระบบบริหารจัดการ กำกับติดตาม ประเมินผลของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

ภารกิจและอำนาจหน้าที่

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 กระทรวงศึกษาธิการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1. กลุ่มอำนาจการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(ข) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนาจการ

(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ

(ง) จัดระบบบริหารงาน การควบคุมภายใน และพัฒนาองค์กร

(จ) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่กิจการ ผลงาน และบริการข้อมูลข่าวสาร

(ฉ) ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกเขตพื้นที่

การศึกษา

(ช) ดำเนินการเลือกตั้งและสรรหากรรมการและอนุกรรมการ

(ซ) ประสาน ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ

(ฌ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีใช้งานของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

(ญ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มนโยบายและแผน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

(ข) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณ

(ค) ตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ และผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผน

(ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษา วิเคราะห์ดำเนินการ และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกล

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

(ค) ดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

(ง) ดำเนินการวิเคราะห์ และปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(จ) ส่งเสริมสนับสนุน และดำเนินงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารการเงิน

(ข) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบัญชี

(ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานพัสดุ

(ง) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารสินทรัพย์

(จ) ให้คำปรึกษาสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารการเงิน งานบัญชี งานพัสดุ และงานบริหารสินทรัพย์

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มบริหารงานบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) วางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- (ข) ส่งเสริม สนับสนุนมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
- (ค) วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง ข้าย โอน และการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ง) ศึกษาวิเคราะห์ และดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน การเลื่อนเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบำเหน็จความชอบและทะเบียนประวัติ
- (ฉ) จัดทำข้อมูลระบบจ่ายตรงเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
- (ช) ปฏิบัติการบริการและอำนวยความสะดวกในเรื่องการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ การออกบัตรประจำตัว และการขออนุญาตต่าง ๆ
- (ซ) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อดำเนินงานวินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการดำเนินคดีของรัฐ
- (ฌ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาก่อนแต่งตั้ง
- (ข) ดำเนินงานฝึกอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน
- (ค) ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ
- (ง) ปฏิบัติงานส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (จ) ดำเนินเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การฝึกอบรม หรือปฏิบัติการวิจัยภายในประเทศหรือต่างประเทศ
- (ฉ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และสร้างเสริมระบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

7. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

(ข) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

(ค) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา

(ง) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(จ) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

(ฉ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม นิเทศทางการศึกษา

(ช) ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการ

ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

(ซ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินงานเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา

(ข) ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(ค) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

(ง) ประสาน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

(จ) ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ

(ฉ) ส่งเสริมงานการแนะแนว สุขภาพ อนามัย กีฬา และนันทนาการ ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร ประชาธิปไตย วินัยนักเรียน การพิทักษ์สิทธิเด็ก และเยาวชน และงานกิจการนักเรียนอื่น

(ช) ส่งเสริม สนับสนุน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

(ซ) ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกัน
 แก่ใจและคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนและนักศึกษา รวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(ฅ) ดำเนินงานวิเทศสัมพันธ์

(ญ) ประสาน ส่งเสริมการศึกษากับการศาสนาและวัฒนธรรม

(ฎ) ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ฏ) ประสานและส่งเสริมการศึกษาให้มีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งของ
 ชุมชน

(ฐ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
 หรือที่ได้รับมอบหมาย

9. หน่วยตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบการเงิน การบัญชี และการตรวจสอบระบบ
 การดูแลทรัพย์สิน

(ข) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบการดำเนินงานหรือกระบวนการปฏิบัติงาน
 เปรียบเทียบกับผลผลิตหรือเป้าหมายที่กำหนด

(ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินการบริหารความเสี่ยง

(ง) ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในตามที่กฎหมายกำหนด

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
 หรือที่ได้รับมอบหมาย

10. กลุ่มกฎหมายและคดี มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการมีวินัยและรักษาวินัย

(ข) ดำเนินการสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

(ค) ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับวินัยและการตรวจพิจารณาวินัย

(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องทุกข์

(ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

(ช) ดำเนินการเกี่ยวกับงานคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีอื่น ๆ ของรัฐ

(ซ) ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(ฅ) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยจัดทำข้อมูลและติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางาน
 กฎหมายแรงงานได้งานคดีของรัฐ

(ญ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี (สหวิทยาเขตชลบุรี 3)

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง (สหวิทยาเขตชลบุรี 3) มีทั้งหมด 11 โรงเรียน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 971 คน ประกอบด้วย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567b)

โรงเรียนศรีราชา ที่ตั้งเลขที่ 4 หมู่ 2 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20150 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 130 คน

โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม ที่ตั้งเลขที่ 25/1 หมู่ 7 ตำบลบึง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20230 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 69 คน

โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม ที่ตั้งเลขที่ 312 หมู่ 5 ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20110 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 66 คน

โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา (กรุงเทพฯ) ที่ตั้งเลขที่ 217 หมู่ 11 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20230 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 77 คน

โรงเรียนบางละมุง ที่ตั้งเลขที่ 4 หมู่ 2 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20150 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 111 คน

โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร ที่ตั้งเลขที่ 419 หมู่ 5 ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20150 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 120 คน

โรงเรียนผินแฉ่มวิชาสอน ที่ตั้งเลขที่ 323 หมู่ 10 ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20150 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 21 คน

โรงเรียนเกาะสีชัง ที่ตั้งเลขที่ 58 หมู่ 6 ตำบลท่าเทววงษ์ อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20120 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 20 คน

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี ที่ตั้งเลขที่ 8 หมู่ 3 ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20230 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 122 คน

โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม ที่ตั้งเลขที่ 8 หมู่ 3 ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20230 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 79 คน

โรงเรียนสิงห์สมุทร ที่ตั้งเลขที่ 2508 หมู่ 1 ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20180 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 156 คน

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

จิตรจรรยา ทรงวิทยา (2561) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา คือการดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นไป ตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ให้นักเรียนมีสุขภาพดีมีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี

ปัทมพร ลิ่มกาญจนา (2561) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับภายในสถานศึกษาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่มีอยู่ในการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้เกิดประโยชน์และสามารถนำมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

สมิตานันท์ อินทร์เอม (2564) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึง การทำให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ธนัชชนม์ มาตระอ้อ (2564) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ คือ ให้สถานศึกษามีการดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายหลัก คือ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์มีความรู้ทักษะพื้นฐานในการ

ดำรงชีวิต มีชีวิตที่สงบสุขและเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและประเทศชาติ โดยมีผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่สนับสนุนงานการบริหารงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ยุวเรศ ประคู้ (2564) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งใช้ทรัพยากรทางการบริหาร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา ด้วยวิธีการจัดการองค์กรที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ ร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพและสมรรถภาพของเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมให้เป็นคนดี มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงชีวิตในครอบครัว สังคมและสามารถอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จุฑารัตน์ โกสินทร์ (2565) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ ร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร ประกอบด้วย ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะและคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา โดยมีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินการ คือ คน งบประมาณ วัสดุ และการจัดการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

วรรณา เวียงแก้ว (2558) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงบุคลากรทางวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่การศึกษาในระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ขององค์กร ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะใช้กระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและองค์กรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

สุพัตร์ ภูนาวัง (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งมีความสามารถในการบริหารจัดการ การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายหรือตามแผนปฏิบัติการที่ได้วางไว้

กษพรพรรณ สุทธิหิรัญพงศ์ (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ใช้ทั้งศาสตร์ และศิลป์ร่วมถึงวิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานด้วยความสามารถโดยเป็นผู้นำบริหารงาน 4 ฝ่าย และประสานงานกับผู้ร่วมงานในการจัดการศึกษาให้องค์กรประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับทั้งในองค์กรภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ลานนา รังงาม (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดในสถานศึกษา มีหน้าที่บริหารงานในสถานศึกษาให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ รวมไปถึงรับผิดชอบงานของสถานศึกษา โดยใช้ความรู้ความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชาบุคลากรในสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็น ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบโดยมีการวางแผน การควบคุม การกำหนดทิศทางในการทำงาน การกำกับติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อให้งานในสถานศึกษารุดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษา กำหนดทิศทางในการทำงาน วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินความสำเร็จของงานในสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่เอื้อต่อกระบวนการบริหาร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามภารกิจของสถานศึกษา และบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยกระบวนการการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ทุกสถาบัน และทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ดำรงตำแหน่งสูงสุดในสถานศึกษา มีหน้าที่บริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะด้านวิชาชีพและคุณลักษณะส่วนบุคคล ในการบริหารจัดการการปฏิบัติงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงสุด

ขอข่ายการบริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2542) การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐตาม มาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยให้กระทรวงกระจายอำนาจการ บริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหาร ทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยตรง

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549) ได้เสนอขอข่ายการบริหารสถานศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติ ไว้ ในมาตรา 39 ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นขอข่ายงานการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึง ประกอบด้วย 4 งานหลัก คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารบุคคล และงานการ บริหารทั่วไป

อัยริน สมมาแอ (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักการกระจายอำนาจตาม มาตรา 39 ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 แบ่งการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 งานหลัก คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหาร ทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล โดยมีความเกี่ยวข้องกันทุกกลุ่มใน กระบวนการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้บุคคลมีความรู้

ณัฐกิตติ์ บุญแก่ง (2565) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาที่ขอข่ายงานทั้งหมด 4 ด้าน ในบางขอข่ายสามารถดำเนินการได้ดี มีประสิทธิภาพ แต่ในบางครั้งต้องอาศัยการให้ความร่วมมือ จากหลายฝ่ายทุกภาคส่วน เช่น ภาคประชาชน ภาครัฐรวมไปถึงเอกชน ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกันในการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาอยู่อย่างเต็มรูปแบบและมีคุณภาพ

1. การบริหารงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจในการ บริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการ ได้ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งใน การบริหาร และการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดใน กฎกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น

2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9) การนิเทศการศึกษา

10) การแนะแนว

11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานสถาน
ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การบริหารงบประมาณ

เพื่อให้สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส
ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณ มุ่งเน้นผลงาน จัดให้มีการ
จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน โดยมี
ขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

- 5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 11) การวางแผนพัสดุ
- 12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษายกระดับพื้นฐานแล้วแต่กรณี

- 13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- 14) การจัดหาพัสดุ
- 15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- 16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- 17) การเบิกเงินจากคลัง
- 18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 19) การนำเงินส่งคลัง
- 20) การจัดทำบัญชีการเงิน
- 21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

เพื่อเป็นภารกิจที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนอง ภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยขอบข่ายและภารกิจมีดังนี้

- 1) การวางแผนอัตรากำลัง
- 2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

- 4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 6) การลาทุกประเภท
- 7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 12) การออกจากราชการ
- 13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยทั้งนี้ให้เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่ายภารกิจดังนี้

- 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

- 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 8) การดำเนินงานธุรการ
 - 9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - 11) การรับนักเรียน
 - 12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
 - 13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย
 - 14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 15) การทัศนศึกษา
 - 16) งานกิจการนักเรียน
 - 17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - 18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
 - 19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
 - 20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน
 - 21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
 - 22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- สรุปการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบข่ายงานอยู่ 4 งาน คือ 1) งานวิชาการ
2) งานงบประมาณ 3) งานบุคคล และ 4) งานบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระ
ความคล่องตัว รวดเร็วในการบริหารจัดการศึกษา มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น และผู้
มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่จนเกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหาร และการ
จัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
หมายถึง บุคลิกภาพที่ดีที่ควรปลูกฝังให้มีอยู่ในตัว

ราชบัณฑิตยสภา (2554) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะ หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ

พวงเพชร กลิ่น โสภณ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารที่สังเกตได้เพื่อให้ผู้อื่นเห็นและเป็นที่พึงพอใจโดยบ่งบอกถึงการมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี

เกวลิน เขียวอร่าม (2561) กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบส่วนที่ดีของบุคคลที่แสดงออกให้คนอื่นรับรู้ได้ เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น และยังสามารถช่วยในการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ศรัญญา โนนคู่เขตโขง (2562) กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของลักษณะหรือบุคลิกส่วนตัวของบุคคลแต่ละคน ในอากัปกิริยาต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

สรูป คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครูผู้สอนที่สามารถสังเกตได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำทางการศึกษา คอยควบคุมกำกับดูแลบุคลากรให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นผู้เป็นสร้างเจตคติที่ดีแก่ครู สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน โรงเรียนที่ดีมีประสิทธิผลก็เกิดจากผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความเป็นผู้นำ ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

Barnard (1969) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับผู้นำที่ดีควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ความสามารถในการตัดสินใจ (Decisiveness) ผู้นำที่ดีต้องตัดสินใจได้เร็ว และเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเองเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น การรู้จักตัดสินใจเป็นลักษณะหนึ่งของความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าผู้นำมีความเชื่อมั่นในตนเองก็จะตัดสินใจได้ดี การตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็วทำให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงที ความล่าช้าต่าง ๆ ทำให้เกิดความเสียหายต่องาน และทำให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้ได้บังคับบัญชายุ่งยากใจ

2. ความสามารถในการจูงใจ (Persuasiveness) ความสามารถในการจูงใจนี้ ถ้าผู้นำขาดความสามารถในการจูงใจเสียก็จะทำงานให้สำเร็จได้ยากเพราะการดำเนินงานนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากคนหมู่มาก ผู้นำที่มีการจูงใจที่ดี จะต้องมีความสามารถในการสนทนาเป็นนักพูด สามารถแสดงปาฐกถาในที่สาธารณะได้ มีความสามารถในการเขียนบทความ สามารถวางตัวให้ผู้อื่นเลื่อมใส เป็นจุดสนใจของคนอื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และมีอารมณ์ขันในที่อันควร มีความสามารถในการใช้ภาษา ทำให้ผู้อื่นเข้าใจง่าย และแสดงความบริสุทธิ์ใจของตนออกมา เพื่อให้ผู้อื่นเห็นได้ชัด

3. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง สภาพของอารมณ์ของบุคคลแสดงความรู้สึกเสียใจ ไม่พอใจ เมื่อไม่ได้ทำในสิ่งที่ต้องการทำ หรือทำไม่ได้ รู้จักละเว้นในสิ่งที่ควรละเว้นเป็นความรู้สึกด้วยตนเองว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ในเชิงศีลธรรมและคุณธรรมตามสภาพสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อรับหน้าที่ได้มาแล้วจะต้องทำหน้าที่อย่างดีที่สุด โดยไม่ทอดทิ้งแม้จะมีอุปสรรคมาเกี่ยวข้องความรับผิดชอบจึงเป็นลักษณะที่จำเป็นต่อทุกคน

4. ความฉลาด มีไหวพริบ (Intellectual Capacity) มีมันสมองเฉียบแหลม และเต็มไปด้วยความรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ไม่มีใครอยากได้ผู้นำที่เสียทีแก่ผู้อื่นอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นความฉลาดและมีไหวพริบดี จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับผู้นำ ความฉลาดและมีไหวพริบ จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อผู้นำเป็นคนมีความรู้ดี ฐานะ ฐานะนโยบายและวัตถุประสงค์ของงานที่แจ้งชัด รู้กระบวนการบริหารงาน มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการ เป็นผู้รอบรู้และสนใจเรื่องต่าง ๆ รอบด้าน เป็นผู้มีความคิดริเริ่มและที่สำคัญที่สุดนั่นคือ การมีร่างกาย มีจิตใจ และมีอารมณ์ที่สมบูรณ์ เพราะเมื่อไหร่ที่ร่างกายอ่อนแอ จิตใจอ่อนแอ อารมณ์ไม่มั่นคง ไม่ว่าจะมึนระดับสมองหรือเข้าปัญญาสูงเพียงใดการใช้สมองและเข้าปัญญาย่อมบกพร่องผิดพลาดได้เสมอ

Stogdill (1974) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี มี 6 ประการ ประกอบไปด้วย

1. มีคุณลักษณะทางกาย ต้องเป็นผู้แข็งแรง มีร่างกายเป็นสง่า
2. มีพื้นฐานทางสังคม ต้องเป็นผู้ที่มีการศึกษาและมีสมรรถภาพทางสังคมที่ดี
3. มีสติปัญญาและความสามารถ ต้องเป็นผู้มีสติปัญญาและความสามารถเฉลียวฉลาด พร้อมทั้งมีการตัดสินใจดี
4. มีบุคลิกภาพ ต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวอยู่เสมอ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง
5. มีคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับงาน ต้องเป็นผู้มีความตั้งใจในการทำงาน มีความสามารถ มีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ

6. มีคุณลักษณะทางสังคม ต้องเป็นผู้ที่ปรารถนาจะร่วมมือกับคนอื่น มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ มีความเฉลียวฉลาดในการเข้าสังคม

Greenberg and Baron (2000) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำที่ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

1. มีแรงขับสูง (Drive) คือ ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ทะเยอทะยาน มีพลังความคิดริเริ่มและการกระทำที่ทุ่มเท

2. มีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม (Honesty And Integrity) สร้างความเชื่อถือ และมีความน่าไว้วางใจ น่านับถือ

3. มีแรงจูงใจสูงในการเป็นผู้นำ (Leadership Motivation) สร้างความต้องการที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น และใช้อิทธิพลในการบรรลุวัตถุประสงค์

4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self- Confidence) คือ ความเชื่อมั่นในความรู้ ความสามารถที่ตนเองมีอยู่ เป็นความรู้สึกถึงความสามารถของตนเอง

5. มีความรู้ในด้านธุรกิจ (Knowledge Of The Business) ผู้นำจะต้องมีความรู้ในธุรกิจหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติ ความรู้เกี่ยวกับกิจการของหน่วยงาน โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการทำงาน

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นผู้ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในที่ทำงาน

7. มีความยืดหยุ่น (Flexibly) ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้ตาม และสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ

ฉันทิพร ประทุมทอง (2559) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจากการศึกษามีทั้งหมด 6 ด้าน คือ

1. ด้านวิสัยทัศน์ คือ การสำรวจข้อมูล วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งในการบริหารโรงเรียนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของครู มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ กำหนดเป้าหมาย และมีความยืดหยุ่นในการบริหารงานให้ไปสู่ความสำเร็จส่งเสริมให้คณะครูใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ยอมรับและเรียนรู้ประสบการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและพัฒนาส่งเสริมการศึกษา คุณานการฝึกอบรม และการศึกษาต่อของคณะครู

2. ด้านบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีบุคลิกภาพที่ดีทั้งทางร่างกาย ทางวาจา เช่น สมรรถภาพทางร่างกาย ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย

กิจกรรมการตลาดที่รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ รู้จักปฏิบัติตนตามเกณฑ์ มีมารยาทในสังคม วัฒนธรรมมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความเป็นประชาธิปไตย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ร่าเริงมีอารมณ์ขัน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและควบคุมอารมณ์ได้

3. ด้านความรู้ความสามารถ คือ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถของผู้บริหารนั้น จะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ มีวิธีการบริหารที่ชาญฉลาดมีความสามารถในการแก้ปัญหา สามารถสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี รู้จักฟังและเลือกเอาความคิดเห็นที่ดีมีความรอบรู้ในบทบาทหน้าที่ มีความสามารถในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน และผู้ได้บังคับบัญชาได้ มีทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่น มีความสามารถในการเสริมสร้างและพัฒนา

4. ด้านคุณธรรม คือ ผู้ที่มีคุณธรรมสูงก็จะส่งผลให้ความประพฤติในด้านดีสูงตามไปด้วย และผู้ที่มีคุณธรรมสูงก็จะส่งผลให้คนผู้นั้นมีจริยธรรมในตนเองสูงด้วยเช่นกัน และยังส่งผลให้ผู้นั้นมีความมีระเบียบวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์มีความเอื้ออารีต่อเพื่อนร่วมงาน เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงาน เป็นที่พึ่งเมื่อเกิดปัญหา มีความรับผิดชอบ มีความเที่ยงตรง ยุติธรรม ยึดถือหลักเกณฑ์ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา

5. ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องรู้จักจูงใจบุคคลและกลุ่มให้มุ่งสู่เป้าหมาย โดยอาศัยกลุ่มที่ทำงานร่วมกันเป็นทีม และมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่ม หรือกลุ่มกับกลุ่ม มนุษย์ทุกคนต้องอยู่ร่วมกันและทำงานกับคนอื่น ดังนั้นต้องเน้นที่ผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นแกนสำคัญของการทำงาน หากได้รับการดูแล สนใจและเอาใจใส่ที่ดีจากผู้บริหารอย่างเพียงพอแล้ว จะทำให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากได้ดียิ่งขึ้น

6. ด้านภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้นำที่มีในการบริหารตนเองและผู้อื่น สามารถครองใจ ผู้ได้บังคับบัญชา สร้างความเชื่อมั่น และให้การสนับสนุน โน้มน้าวจิตใจ ผู้ได้บังคับบัญชาให้ร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

พวงเพชร กลิ่น ไสภณ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารจากการศึกษามี 6 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทางกริยาต่าง ๆ ที่ผู้บริหารแสดงออกทางพฤติกรรมทางร่างกาย หรือวาจา เช่น การแต่งกาย การเชื่อมั่นในตนเอง ปฏิภาณไหวพริบ เป็นคนมีเหตุผล การรู้จักวางตนเหมาะสมกับกาลเทศะ

2. ด้านผู้นำ หมายถึง ลักษณะภาวะผู้นำที่แสดงออกมา การใช้ความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และเข้าใจสภาพและความแตกต่างของมนุษย์ สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความเฉลียวฉลาดรู้เท่าทันผู้อื่น

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเสริมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การยกย่องชมเชย การเป็นแบบอย่างที่ดีมีความสามารถในการปรับตัวปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ

4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความประพฤติแสดงออกในทางที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรมสูง เมตตากรุณา เอื้ออาทรต่อความเดือดร้อนของผู้อื่น มีความยุติธรรม ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม และตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

5. ด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถหรือคุณสมบัติและลักษณะที่สังเกตได้ของผู้บริหารที่สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ เพื่อมุ่งให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือ ประสานงานกัน ในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพ

6. ด้านความสามารถในการบริหารงาน หมายถึง คุณสมบัติที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการวางแผน การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ มีความสามารถในการประยุกต์ความเชี่ยวชาญหรือความสามารถในการใช้ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการบริหารงานโรงเรียน คือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานอาคารสถานที่งานธุรการงานพัสดุ และความสัมพันธ์ชุมชนให้เกิดผลดี

กึ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยอาศัยแนวคิดตามเกณฑ์มาตรฐานการประกอบวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย ผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส ผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงสดชื่นสามารถปฏิบัติงานได้ดี ผู้ที่มีกิริยาสุภาพอ่อนโยนกับทุกคน ผู้ที่มีความกล้าและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ผู้ที่ใช้กายถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน เป็นผู้ที่มีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน เป็นผู้ประเมินความดีความชอบอย่างยุติธรรมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เป็นผู้ที่มิประพฤติตนตามศีล 5 อันเป็นพื้นฐานของชีวิตผู้ที่บริหารงานอย่างมีคุณธรรม เป็นผู้มีนิสัยประหยัดและอดออม และเป็นผู้ที่ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวงผู้ที่มีมองโลกในแง่ดี

3. ด้านความรู้ความสามารถ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ประกอบด้วย ผู้ที่มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ รู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตน จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน มีความมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน สามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม มีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความเห็นของผู้ร่วมงาน บริหารทรัพยากรในการจัดการเรียน การกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนิเทศติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย เป็นผู้มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน เป็นผู้มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น ใส่ใจในเรื่องของหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีลักษณะนิสัยพูดคุยพบปะกับผู้ร่วมงานเป็นประจำ ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน และเป็นผู้ที่มีธรรมาศยดีพูดจาสุภาพกับทุกคน

5. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง เป็นศาสตร์และศิลป์ปะในการจูงใจคนให้กระทำตามมติร่วมระหว่างผู้นำและผู้ตาม มีความสำคัญต่อการปรับกระบวนการทำงานเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำในการที่จะพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จโดยที่ผู้ตามเต็มใจและมีความสุขได้

สุวีร์รัตน์ โพธิ์เสียบ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับอากัปกริยาต่าง ๆ ในการแสดงออกมา ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย การมีสุขภาพที่สมบูรณ์ มีความสุภาพอ่อนโยน ลักษณะท่าทางร่าเริงแจ่มใส ความเป็นตัวของตัวเอง การเป็นผู้นำกล้าในการตัดสินใจ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน สุขุม รอบคอบในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กรอื่น มีความคล่องตัว รู้จักวางตัวในสังคมและใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ต่อบุคคลทั่วไปทั้งพฤติกรรมและการแสดงออกที่สร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่มในสิ่งใหม่ ๆ มีระเบียบวินัย เป็นที่พึ่งพาได้

มีหลักการและเหตุผลในการทำงานและการตัดสินใจ ร่างกายแข็งแรงสะอาดน่านับถือ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นบุคลิกภาพที่ผู้บริหารควรมี

2. ด้านความรู้ความสามารถ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหาร โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การวางแผนการศึกษา การติดต่อสื่อสาร การจัดงบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคล การเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ มีความรอบรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

3. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาและปรากฏต่อสายตาคนทั่วไป โดยใช้ความสามารถในการโน้มน้าวใจผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และเข้าใจสภาพและความแตกต่างของมนุษย์ สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความเฉลียวฉลาดรู้เท่าทันผู้อื่น

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาถึงการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเสริมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ได้แก่ การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การยกย่องชมเชย การเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการปรับตัวปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ

5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมวัฒนธรรมอันดี บริหารงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

ชุตินา สุทธิวาริ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความอดทนอดกลั้น อดออม มีความเพียรพยายามมุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ประหยัดมัธยัสถ์ในการใช้จ่าย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรมสูง เมตตากรุณาเอื้ออาทรต่อความเดือดร้อนของผู้อื่น สร้างความเป็นหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คณะ มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีส่วนรวมในการพัฒนาสถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม

2. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การแต่งกาย มีอารมณ์มั่นคง ขบขัน มีเหตุผล มีกริยาท่าทางที่เหมาะสม สุภาพ ร่าเริง แจ่มใส มีสุขภาพดี โอบอ้อมเอื้ออารีต่อผู้อื่น กระตือรือร้น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับลักษณะที่แสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้อื่น ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา และชุมชน ติดต่อบริการงานกับบุคคลอื่น ไม่เห็นแก่ตัว ให้ความช่วยเหลือชุมชนทั้งในหน้าที่ราชการและส่วนตัว รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของเพื่อนร่วมงาน จริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น

4. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์สร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างพัฒนาทีมงานเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ควบคุม กำกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ รู้จักจัดชมผู้ร่วมงานในโอกาสต่าง ๆ มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน ชุมชน และองค์กรอื่น รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี

5. ด้านความรู้ความสามารถ หมายถึง ผู้บริหารมีนโยบายและวัตถุประสงค์ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ความสามารถในการใช้เหตุผล สามารถจับบุคลากรทำงานอย่างเหมาะสม สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เป็นประชาธิปไตย มีความมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน สามารถแก้ปัญหาในโรงเรียนสามารถจัดหาและสนับสนุนการเรียนการสอน นำความรู้มาใช้ในการทำงานบรรลุผลสำเร็จ

สุภาวดี พรหมทะสาร (2561) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออก พฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้ผู้อื่นได้เห็น ได้แก่ ท่วงท่า มีสุขภาพกายที่สมบูรณ์แข็งแรง การแต่งกายที่สะอาดเรียบร้อยถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย ท่วงท่า ได้แก่ พุดจาสุภาพ น้ำเสียงน่าฟัง ชัดเจนเข้าใจง่าย ทางจิตใจและด้านอารมณ์ มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ขันมองโลกในแง่ดี มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความอดทน สู้งานไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากและอุปสรรคปัญหาทางสังคม

2. ด้านความรู้ ความสามารถ หมายถึง การมีความรู้ ความสามารถ ในงานที่รับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ในขอบข่ายการบริหารงานในโรงเรียน ความรู้ ความสามารถในการวางแผนการประเมิน โครงการและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นผู้นำทางวิชาการมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ความรู้ความสามารถในหลักวิชาการบริหารและการจัดการ ความรู้ในหลักจิตวิทยาการทำงานร่วมกับคนอื่นและจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก ความรู้ความสามารถในการวิจัยและพัฒนาความรู้ในบริบททางการบริหารการศึกษา ซึ่งได้แก่ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ

สังคมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของท้องถิ่นนั้น ๆ มีความรู้ในเรื่องของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ ตลอดจนมีความรู้กฎหมายระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

3. ด้านทักษะทางการบริหาร หมายถึง ความชำนาญในการปฏิบัติงานตามบทบาททางการบริหารได้อย่างถูกต้องและบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทักษะต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะด้านความคิดและสติปัญญา มีการวิเคราะห์สังเคราะห์และการประเมินสถานการณ์ เพื่อประกอบการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจสั่งการและแก้ปัญหาได้ถูกต้อง มีทักษะการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รู้วิธีใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารจัดการ การประสานงาน การประสานประโยชน์ขององค์กรและประโยชน์ของบุคคล มีเทคนิคการแก้ปัญหาและความขัดแย้งหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การมีใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ การแสวงหาและระดมทรัพยากรมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ทักษะด้านเทคนิคและวิธีการ มีการใช้หลักทฤษฎีทางการบริหารและการนำเทคนิควิธีการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ภาษาและการสื่อสารที่ถูกต้องเหมาะสม

4. ด้านวิสัยทัศน์ หมายถึง การรู้จัก รู้รอบ รู้จุดเด่น จุดด้อยของบุคคล สถานที่และปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในองค์กรและสภาพแวดล้อม รู้อย่างกว้างขวางในบริบททางการศึกษา รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ความสามารถในการมองการณ์ไกล การมองภาพในอนาคต การระดมพลังความคิดและพลังสมองเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ที่ผสมผสานวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรทั้งระยะสั้นและระยะยาว กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานและสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงานในอนาคตได้ชัดเจน เผยแพร่และสื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทราบ ส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันบุคลากร และแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์

5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริตและเสียสละเพื่องานในหน้าที่ มีความโอบอ้อมอารี มีเมตตา มีความห่วงใยและให้ความช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ทั้งด้านการงานและเรื่องส่วนตัว มีความยุติธรรมปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความเป็นมิตร เป็นธรรมและเสมอภาค ตรงต่อเวลาอุทิศเวลาให้ราชการและถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ยึดมั่นในสามัคคีธรรมและสร้างความปรองดองในหน่วยงาน เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลการพัฒนาและประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก มีความ

รับผิดชอบต่อผลงาน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนการปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการ

6. ด้านประสพการณ์และผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง มีผลงานและประสพการณ์ที่ได้ปฏิบัติผ่านมาทั้งตามที่ได้รับมอบหมายในภารกิจและที่ได้ริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ ประสพการณ์ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ผ่านมาตามบทบาทหน้าที่หรือที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณวุฒิ มีการศึกษากองการฝึกอบรม การดูงานด้านการบริหารจัดการศึกษา และการบริหารจัดการองค์การภาครัฐและเอกชนที่ประสพผลสำเร็จ ด้านความเป็นนักวิชาการมีผลงานทางวิชาการ ได้แก่ บทความทางวิชาการงานวิจัย หนังสือหรือตำรา ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานในช่วงที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงการนำความรู้ความสามารถ ประสพการณ์และทักษะทางการบริหาร มาใช้บริหารจัดการและการปฏิบัติงานในห้องค์กรบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ มีร่องรอยการปฏิบัติงานให้เห็นเป็นที่ประจักษ์และสามารถถ่ายทอดความรู้และประสพการณ์ทางการบริหารจัดการให้ผู้บริหารอื่นได้

วันภาสิดิณี ยิ้มประเสริฐ (2561) กล่าวว่า คุณลักษณะสำคัญของผู้บริหาร ประกอบด้วย

1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ

ศรัญญา โนนคู่เขต โขง (2562) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามี 3 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะส่วนตัว หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงลักษณะส่วนบุคคลแต่ละคนในลักษณะต่างๆ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ด้านคือ ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ

2. คุณลักษณะด้านวิชาการ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความรอบรู้ทางวิชาการ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ทางวิชาการทั่วไปและประสพการณ์ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

3. คุณลักษณะด้านทักษะ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความชำนาญ หรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนหรือการกระทำบ่อย ๆ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ด้านคือ ทักษะด้านกลวิธีการทำงาน ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านมนุษย์

พรทิพย์ สุขเอียด (2562) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดยรวมของแต่ละบุคคล ทั้งลักษณะภายในและภายนอก และปัจจัยต่าง ๆ อันมีอิทธิพลต่อความรู้สึกรู้สึกของผู้พบเห็น

2. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยได้ยึดถือจนเป็นความเคยชินอันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีงาม เป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเอง ผู้อื่นและสังคม

3. ด้านงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ทิศทาง แนวปฏิบัติงานด้วย การส่งเสริมสนับสนุนพร้อมทั้งก่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์มีความรู้ทักษะ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและก่อประโยชน์สูงสุด

4. ด้านผู้นำ หมายถึง บุคคลที่เป็นหัวหน้าของหน่วยงานหรือองค์กรมีอำนาจหน้าที่เหนือคนอื่น ๆ ภายในองค์กรนั้น ๆ มีหน้าที่ในการสั่งการ ชี้แนะ แนะนำ วางแผน และมีความสามารถในการนำพากลุ่มหรือองค์กร

อัมทิพย์ อาจปีक्षा (2562) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มี 6 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ผู้นำที่มีคุณงามความดีเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตัดสินใจบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม มีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแก้ปัญหาด้วยหลักคุณธรรม พัฒนาและสนับสนุนพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนของโรงเรียน มีความปรารถนาดีและประพฤติปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย

2. ด้านการจัดระบบ หมายถึง การสร้างวิสัยทัศน์พัฒนาโรงเรียน ชุมชน มุ่งเน้นการสอน การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับปรุงองค์กร วิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยใช้เทคนิคการแก้ปัญหาและทักษะของการตัดสินใจ การเป็นผู้นำในการจัดและใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดระบบเครือข่ายการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนทั้งระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ด้านวิชาการ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกว่าการมุ่งมั่นในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศการพัฒนา รูปแบบกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาครูตามแนวปฏิรูปการศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง ผู้นำที่สามารถวางแผนกลยุทธ์บริหารงานแบบ การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารความขัดแย้งและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้เพื่อประโยชน์ของนักเรียนและโรงเรียน

5. ด้านสังคมและชุมชน หมายถึง มีบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อชุมชนและสังคม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน สร้างความมั่นคง และสร้างโอกาสทางการศึกษา เปิดโอกาสให้

ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตลอดจนการบริหารในบริบทที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม

6. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร หมายถึง มีความสามารถวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง และข้อจำกัดบนพื้นฐานองค์ความรู้ในภาวะปัจจุบันการเป็นผู้นำที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นผู้บริหารมืออาชีพมีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานมีเป้าหมายในการทำงานและทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้ผู้อื่นได้เห็น
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
3. ด้านความรู้ความสามารถ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารด้านความรู้ความสามารถ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเสริมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร เพื่อให้งานสำเร็จ
5. ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง การแสดงออกมาโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ

การสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

จากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	แหล่งอ้างอิง														ความถี่ (14)	ร้อยละ (100)
	1. Barnard (1969)	2. Stogdill (1974)	3. Greenberg and Baron (2003)	4. นิชาภัทร ประทุมทอง (2559)	5. พวงเพชร กิติน โสภณ (2560)	6. กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560)	7. สุวีรัตน์ โพธิ์เดียง (2560)	8. ชุตินา สุทธิวาริ (2560)	9. สุภาวดีพรหมพะสาร (2561)	10. วัฒนาธิณี ยี่มประเสริฐ (2561)	11. ศรีัญญา โนนคู่เขตโขง (2562)	12. พรทิพย์ สุขเอียด (2562)	13. อัมพิตย์อาจปัทมา (2562)	14. ปัทมญา บัวบาน (2565)		
1. ด้านบุคลิกภาพ	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	11	78.57
2. ด้านความรู้ ความสามารถ	-	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	-	✓	9	64.29
3. ด้านวิสัยทัศน์	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	2	14.29
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	11	78.57
5. สังคมและชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	1	7.14
6. ด้านความเป็นผู้นำ	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	10	71.43
7. ด้านวิชาการ	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	4	28.57
8. ด้านมนุษยสัมพันธ์	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	-	✓	9	64.29
9. ด้านความรับผิดชอบ	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	21.43
10. ด้านการพัฒนาตนเอง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	1	7.14
11. ด้านความสามารถทางการบริหาร	-	-	✓	-	✓	-	-	-	✓	✓	✓	-	✓	-	6	42.85
12. ด้านการตัดสินใจ	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	14.29
13. ด้านความสามารถทางสติปัญญา	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	21.43
14. คุณลักษณะทางกายแข็งแรง สง่า	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7.14
15. ด้านประสิทธิภาพและผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	1	7.14
16. ความรู้ทางวิชาชีพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	1	7.14
17. ทักษะด้านมนุษย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	1	7.14
18. ทักษะด้านความคิดรวบยอด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	1	7.14
19. ความสามารถในการจูงใจ	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7.14

จากตารางที่ 1 การสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัยโดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่ร้อยละ 50 ขึ้นไป จะได้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารจัดการศึกษา 5 ด้าน ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 11 คน (ร้อยละ

ละ 78.75) ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 11 คน (ร้อยละ 78.57) ด้านความเป็นผู้นำ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 71.43) ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 64.29) และด้านความรู้ ความสามารถ จำนวน 9 คน (ร้อยละ 64.29) จึงได้กรอบแนวคิดในการวิจัยเบื้องต้น 5 ด้าน

ในการสังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า องค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมดมี 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ

เป็นการแสดงออกทางร่างกายให้บุคคลอื่นได้เห็นเป็นที่ประจักษ์ สามารถส่งผลให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาเชื่อมั่นในตัวของผู้มาได้

Stogdill (1974) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ ต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ฉิชาภัทร ประทุมทอง (2559) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรจะมีบุคลิกภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและวาจา เช่น สมรรถภาพทางร่างกาย ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย กิริยามารยาท การรู้จักวางตน การแต่งตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีมารยาทในสังคมและวัฒนธรรมนั้น ๆ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ร่าเริง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและควบคุมอารมณ์ได้ดี

พวงเพชร กลิ่นโสมภณ (2560) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทุกคนต้องการ การมีบุคลิกภาพที่ดีจะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธายกย่องที่จะนำไปสู่ความร่วมมือที่ดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่ วางตัวได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ มีความจริงใจ และเป็นมิตรกับผู้ร่วมงานได้ดี

กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ประกอบด้วย การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส สุขภาพแข็งแรง สดชื่น สามารถปฏิบัติงานได้ดี มีกิริยาสุภาพอ่อนโยน มีความกล้าและรับผิดชอบในการตัดสินใจ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุรรัตน์ โพธิ์เลีย (2560) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารจะต้องแสดงออกในด้านของการมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี มีความคล่องแคล่วตื่นตัวอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดีสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และมีความอดทนต่อการปฏิบัติงานที่ยากลำบาก ซึ่งเป็นผลมาจากที่จะต้องควบคุมการบริหารงานจากการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากร ให้มีความเชื่อมั่นในตัวผู้นำหน่วยงานเป็นหนึ่งเดียวกันและจะได้ปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพสูง

ชุตินา สุทธิวาริ (2560) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กระตือรือร้นในการทำงาน มองโลกในแง่ดีและมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงใจ ศรัทธาและยกย่องนับถือซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การบริหารงานของผู้บริหารเป็นไปด้วยดี

สุภาวดี พรหมทะสาร (2561) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่น มีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ แต่งกายถูกกาลเทศะ มีวุฒิภาวะควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรอบรู้ นำเอาแรงบันดาลใจ

วันภาลิตินิ ยัมประเสริฐ (2561) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย น่าเชื่อถือมีกิจกรรมการออกกำลังกายสม่ำเสมอ ใช้ภาษาถูกต้อง พุดจาเหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งถือเป็นบทบาทที่"เหมาะสมในฐานะของผู้นำหรือเป็นภาพที่แสดงในชีวิตสังคมซึ่งเป็นการสร้างความศรัทธาให้แก่ผู้ร่วมงาน

ศรัณญา โนนคู่เขตโขง (2562) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่าเริงแจ่มใส อธิษาศัยดี มีเมตตาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา สุขภาพร่างกายแข็งแรง ความมั่นคงทางอารมณ์จริงใจ เปิดเผย และตรงไปตรงมา ความประพฤติที่ดีวางตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน บุคลิกภาพดีแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ

พรทิพย์ สุขเอียด (2562) กล่าวว่า บุคลิกภาพของผู้นำหรือผู้บริหาร มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดี ย่อมได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อการยอมรับเกิดขึ้นการบริหารงานย่อมดำเนินไปได้อย่างราบรื่นเพราะจะได้รับความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารที่การแสดงออกทางพฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้ผู้อื่นได้เห็น เช่น แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส มีสุขภาพแข็งแรงสดชื่นสามารถปฏิบัติงานได้ดี มีกิจวิญญูภาพอ่อนโยนกับทุกคน กล้าและรับผิดชอบในการตัดสินใจ กระตือรือร้นในการทำงาน

สรุปด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกให้ผู้อื่นได้เห็น ได้แก่ ทางร่างกายแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับโอกาสและถูกกาลเทศะ มีสุขภาพแข็งแรง สดใส ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถปฏิบัติงานได้ดี มีกิจวิญญูภาพ อ่อนโยนกับทุกคน มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบในการตัดสินใจ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถบริหารงานอย่างมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

Greenberg and Baron (2000) กล่าวว่า ผู้นำที่ประสบผลสำเร็จต้องมีความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม (Honesty And Integrity) สร้างความเชื่อถือ และมีความน่าไว้วางใจ น่านับถือ

ฉิชาภัทร ประทุมทอง (2559) กล่าวว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม เป็นลักษณะที่สังเกตได้ของผู้บริหารเกี่ยวกับความเจริญด้านจิตใจ เสมอต้นเสมอปลายในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อนร่วมงาน มีความรับผิดชอบ ความเมตตา ความยุติธรรม ความจริงใจในการทำงาน ไม่เอารัดเอาเปรียบ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รักและห่วงใยผู้ร่วมงาน ยึดหลักระบบคุณธรรมในการบริหาร

พวงเพชร กลั่น โสภณ (2560) กล่าวว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความประพฤติแสดงออกในทางที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรมสูงเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อความเดือดร้อนของผู้อื่น มีความยุติธรรม ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม และตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จล่วงด้วยดี เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริตในหน้าที่การงาน มีความเมตตา กรุณาต่อ ประเมินความดีความชอบอย่างยุติธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ประพฤติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ บริหารงานอย่างมีคุณธรรม ประหยัดและอดออม ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง และมองโลกในแง่ดี

สุวีร์รัตน์ โพธิ์เลีย (2560) กล่าวว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นการประพฤติปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

ชุตินา สุทธิวาริ (2560) กล่าวว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับเป็นผู้มีความอดทน อดกลั้นและอดออม เพียรพยายาม มุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จล่วงด้วยดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ดำรงชีวิตเรียบง่าย ประหยัด มัธยัสถ์ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรมสูง เมตตา กรุณา ยุติธรรม ไม่ลำเอียง ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีส่วนรวมในการพัฒนา สถานศึกษา ท้องถิ่นและสังคม

สุภาวดี พรหมทะสาร (2561) กล่าวว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต และเสียสละ เพื่อ

งานในหน้าที่ โอบอ้อมอารีเมตตา ให้ความช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา ปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชา ด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค ตรงต่อเวลา อุทิศเวลาให้ราชการและถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก สร้างความปรองดองในหน่วยงาน เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคนและครองงาน ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลการพัฒนาและประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก มีความรับผิดชอบต่อผลงาน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนการปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติ ของทางราชการ

วันภาลัณี ยิ้มประเสริฐ (2561) กล่าวว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ความยุติธรรม ขยันอดทน ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย และความมีน้ำใจช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้อื่น

พรทิพย์ สุขเอียด (2562) กล่าวว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นคุณสมบัติ พื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารซึ่งการบริหารต้องยึดคุณธรรมและจริยธรรมเป็นที่ตั้ง เพื่อให้ผู้ร่วมงานได้รับความยุติธรรมและเสมอภาค

อิมทิพย์ อาจปีक्षा (2562) กล่าวว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นแสดงพฤติกรรมที่บ่ง บอถึงคุณงามความดี เป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แก้ปัญหาด้วยหลัก คุณธรรม พัฒนาและสนับสนุนพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนของโรงเรียน มีความ ประารถนาคีและประพฤติปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่างที่ดีประกอบด้วย ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริตในหน้าที่การงาน มีความเมตตากรุณา เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นผู้ประพฤตินอยู่ในศีล เป็นพื้นฐานของชีวิต บริหารงานอย่างมี คุณธรรม มินิสัยประหยัด และอดออม ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง และมองโลกในแง่ดี

สรุปด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ สุจริตในหน้าที่การงาน มีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน มีความยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัวในการปกครองบุคลากร และไม่เลือก ปฏิบัติ เสียสละ อุทิศตน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร บริหารงานอย่างมีคุณธรรมและเสมอภาค เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน

3. ด้านความเป็นผู้นำ

มีความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ เนื่องจากการมีศาสตร์และศิลป์ในการสร้างแรงจูงใจให้ ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การ งาน อีกทั้งยังนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

Greenberg and Baron (2000) กล่าวว่า การมีแรงจูงใจสูงในการเป็นผู้นำ (Leadership Motivation) สร้างความต้องการที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น และใช้อิทธิพลในการบรรลุวัตถุประสงค์

ฉันทิภัทร ประทุมทอง (2559) กล่าวว่า ผู้นำต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนได้ มีความรู้ความสามารถ ทักษะเจตคติค่านิยม คุณธรรม สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณสมบัติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พวงเพชร กลิ่น โสภณ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำเป็นการใช้ความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด และเข้าใจสภาพและความแตกต่างของมนุษย์ สามารถเข้ากับผู้อื่น ได้ดีมีความเฉลียวฉลาดรู้เท่าทันผู้อื่น

กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำประกอบด้วย ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ การจูงใจผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถสร้างทีมงานได้ดี เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีความสามารถในการควบคุมกำกับทุกสถานการณ์ รู้จักตีชมผู้ร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม

ศุวีรัตน์ โพธิ์เสียว (2560) กล่าวว่า ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง การแสดงออกมาและปรากฏต่อสายตาคนทั่วไป โดยใช้ความสามารถในการโน้มน้าวใจผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และเข้าใจสภาพและความแตกต่างของมนุษย์ สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความเฉลียวฉลาดรู้เท่าทันผู้อื่น

ชุตินา สุทธิวาริ (2560) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำ คือ ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์สร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ควบคุมกำกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ รู้จักตีชมผู้ร่วมงานในโอกาสต่าง ๆ มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน ชุมชน และองค์กรอื่นรวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี

วันภาสสิณี ยิ้มประเสริฐ (2561) กล่าวว่า ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ในการทำงานที่กว้างไกล มีความรู้ความสามารถ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางแผน และการมอบหมายงาน รวมทั้งสามารถชักจูงผู้อื่นให้ทำงานร่วมกันได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

ศรัญญา โนนคู่เขต โขง (2562) กล่าวว่า ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการชักนำหรือแนะนำการกำกับและประสานงาน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

พรทิพย์ สุขเอียด (2562) กล่าวว่า ผู้นำต้องมีความเสียสละเพื่อส่วนรวมมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป มีสติปัญญาไหวพริบมีความสามารถในการประสานคนและประสานงาน เข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เกียรติยกย่องผู้ร่วมงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้เข้าใจและรวดเร็ว

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างทีมงานได้ดี นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร โรงเรียน ผู้ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีลักษณะในการติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

สรุปด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ โน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ สามารถสร้างทีมงานได้ดี เป็นผู้นำของการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะในการนิเทศติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รู้จักชื่นชมผู้ใต้บังคับบัญชาเหมาะสมกับสถานที่และโอกาส มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารงาน

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์

การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การสร้างเสริมสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล สามารถส่งผลให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

Stogdill (1974) กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีคุณลักษณะทางสังคม ต้องเป็นผู้ที่ปรารถนาจะร่วมมือกับคนอื่น มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ มีความเฉลียวฉลาดในการเข้าสังคม

ฉันทภัทร ประทุมทอง (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารสามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงานเพื่อมุ่งให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันอันจะนำมาซึ่งความร่วมมือประสานงานกัน ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างบังเกิดผล และมีประสิทธิภาพ มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีความยืดหยุ่น ร่วมพบปะพูดคุยกับผู้ร่วมงานเป็นประจำ ให้เกียรติและยกย่อง มีความจริงใจ พุดจาสุภาพอ่อนหวาน

พวงเพชร กลิ่น โสภณ (2560) กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ได้แก่ การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การยกย่องชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจ เป็นแบบอย่างที่ดี มีความสามารถในการปรับตัวปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ

กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน ยิ้มแย้ม แจ่มใสอยู่เสมอ พึงความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานใจเย็น ใส่ใจในเรื่องของหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดี พุดจาสุภาพกับทุกคน

สุริรัตน์ โพธิ์เลีย (2560) กล่าวว่า การเสริมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร เพื่อให้งาน สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ได้แก่การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การยกย่องชมเชย การเป็นแบบอย่างที่ดีมีความสามารถในการปรับตัวปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ

หุติมา สุทธิวาริ (2560) กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นลักษณะเฉพาะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับลักษณะที่แสดงออกถึงความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้อื่น สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาและชุมชน สามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ไม่เห็นแก่ตัว ให้ความช่วยเหลือชุมชนทั้งในหน้าที่ราชการและส่วนตัว รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของเพื่อนร่วมงาน จริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น

วันภาสิณี ยิ้มประเสริฐ (2561) กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อผู้ร่วมงาน การกระทำที่แสดงออกแล้วทำให้ผู้อื่นรู้สึกดี อยากให้ความร่วมมือในการทำงาน

ศรัญญา โนนคู่เขต โขง (2562) กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคคลในองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่งความร่วมมือและการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของทุก ๆ ฝ่าย

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นการเสริมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล กลุ่มองค์กร เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

สรุปด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับลักษณะที่แสดงออกถึงความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและชุมชน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างจริงใจ มีลักษณะนิสัยพูดคุยพบปะกับผู้ร่วมงานอยู่เป็นประจำ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีลักษณะนิสัยยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่นได้ดี ปรับตัวเข้ากับบุคคล และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

5. ด้านความรู้ความสามารถ

เมื่อผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต่อการทำงาน สามารถส่งผลถึงเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จได้ มีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถสร้างบรรยากาศต่อการทำงานให้ผู้บังคับบัญชาได้ก็จะทำให้งานนั้นออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Stogdill (1974) กล่าวว่า ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีสติปัญญาและความสามารถ ต้องเป็นผู้มีสติปัญญาและความสามารถเฉลียวฉลาด พร้อมทั้งมีการตัดสินใจดี

Greenberg and Baron (2000) กล่าวว่า ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารต้องมีแรงขับสูง (Drive) คือ ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ทะเยอทะยาน มีพลังความคิดริเริ่มและการกระทำที่ทุ่มเท

ฉันทภัทร ประทุมทอง (2559) กล่าวว่า ผู้บริหาร ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการศึกษา ติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหว โดยเฉพาะในวงการการศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ มีนโยบายและวัตถุประสงค์ในการทำงาน มีความสามารถในการใช้เหตุผล สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงาน เกิดความมั่นใจในการทำงาน มีความสามารถจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา มีความสามารถส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมนักเรียน

กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) กล่าวว่า ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน มีใช้เหตุผลในการตัดสินใจ รู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน มุ่งหวังในผลสำเร็จของงาน แก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน บริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุริรัตน์ โพธิ์เสียว (2560) กล่าวว่า ด้านความรู้ความสามารถ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการ บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การวางแผนการศึกษา การจัดงบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคล การเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ มีความรอบรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

ชุติมา สุทธิวาริ (2560) กล่าวว่า ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบาย และวัตถุประสงค์ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ความสามารถในการใช้เหตุผลสามารถ จัดบุคลากรทำงานอย่างเหมาะสม สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เป็นประชาธิปไตย มีความมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน สามารถแก้ปัญหาในโรงเรียนสามารถ จัดหา และสนับสนุนการเรียนการสอน นำความรู้มาใช้ให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จ

สุภาวดี พรหมทะสาร (2561) กล่าวว่า ด้านความรู้ความสามารถ เป็นการรอบรู้ในด้านการวางแผน การประเมินแผน ประเมินโครงการและผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา มีความสามารถในเชิงผู้นำ เป็นนักจัดการ มีความสามารถในการเป็นนักวิจัยและพัฒนา ประสานงาน สื่อสาร และใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้

ศรัญญา โนนคู่เขต โขง (2562) กล่าวว่า ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจระบบการบริหารงาน การติดตาม ประเมินผล และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญญา บัวบาน (2565) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารด้านความรู้ความสามารถ ประกอบด้วย ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน มีความสามารถในการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความเข้าใจ ต่อบทบาทหน้าที่ของตน จัดบุคลากรได้เหมาะสมกับงาน มุ่งหวังในผลสำเร็จของงาน สามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน บริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจ สื่อสารกับผู้ร่วมงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการนิเทศ ติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน

สรุปด้านความรู้ความสามารถ หมายถึง ความสามารถในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตน จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน แก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม มีการบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพ มีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน และสามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้ร่วมงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้แตกต่างกันดังนี้

วิภาลัย วงษา (2563) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 เสนอแนะไว้ 5 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร 4) ด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการเป็นนักสร้างพลังแรงบันดาลใจเชิงวิชาการ

ภักดี บัญญัติ (2564) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถ 2) ด้านความเป็นผู้นำ 3) ด้าน

คุณธรรมจริยธรรม 4) ด้านบุคลิกภาพ 5) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 6) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 7) ด้านความรับผิดชอบ

ประจักษ์ ภูคงกิ่ง (2566) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

พัชรภาพร วงศ์คำขี้ (2566) กล่าวว่า แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์

นุชนาฏ เพชรชำนาญ (2566) กล่าวว่า แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการตัดสินใจ 2) ด้านบุคลิกภาพ 3) สติปัญญาและความสามารถ 4) ความสามารถทางการบริหาร และ 5) ด้านความสามารถใจ

ปรีชญา ขาวราสี (2567) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความซื่อสัตย์ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านความเป็นผู้นำ และ 5) ด้านการการติดต่อสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่าแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษารอบคอบทั้งด้านภาวะผู้นำ บุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ การสื่อสาร ความสามารถด้านเทคโนโลยี และการบริหารจัดการ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารและการสร้างขวัญกำลังใจในองค์กรสถานศึกษาในยุคปัจจุบันและอนาคต

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยมีความสนใจเลือกตัวแปรในการวิจัยที่คาดว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

เพศ

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ซึ่งเพศของครูจะทำให้ครูมีความคิดเห็นและทัศนคติในการมองที่

แตกต่างกันในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับงานวิจัยของ หัตยา ชนะสิทธิ์ (2560) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น การพัฒนาผู้ร่วมงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ศรีัญญา โนนคู่เขต โจง (2562) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะด้านวิชาการ ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาการทั่วไปและประสบการณ์ด้านความรู้ทางวิชาชีพและคุณลักษณะด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปัญญา บัวบาน (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความรู้ ความสามารถและด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าเพศหญิง

จากการศึกษาสรุปได้ว่า เพศ มีผลต่อมุมมองในการทำงานหรือทัศนคติที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากเพศหญิงและเพศชายมีแนวความคิด ทัศนคติ มุมมอง พฤติกรรมทางสังคม และบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพศ จึงเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

วุฒิการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวุฒิการศึกษาของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ไว้ 2 ระดับ ได้แก่ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันมีมุมมองหรือทัศนคติที่แตกต่างกัน เพราะการศึกษาจะทำให้ครูแตกแขนงทางความคิด มีความคิดที่หลากหลาย

มีมุมมองการคิดที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันอาจจะมีทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พรทิพย์ สุขเอียด (2562) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพด้านผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับ พวงเพชร กลิ่น ไสภณ (2560) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านความสามารถในการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านการอบรม การศึกษาต่อ จึงส่งผลให้วุฒิทางการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของวิไล พรหมดาว และคณะ (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน เห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล 2) การสร้างวัฒนธรรมการทำงานบนโลกดิจิทัล 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงานยุคดิจิทัล 4) ด้านการเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล นั้นเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาพึงมีเป็นอย่างยิ่ง

จากการศึกษาสรุปได้ว่า วุฒิการศึกษา มีผลต่อมุมมองในการทำงานหรือทัศนคติที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้บุคคลมีความเหมือนหรือแตกต่างหรือมีลักษณะบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน เช่น ความคิด ค่านิยม กระบวนการทำงาน ดังนั้นวุฒิการศึกษาจึงนำมาเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ประสบการณ์การทำงาน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประสบการณ์ในการทำงานของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป ซึ่งประสบการณ์ในการทำงานเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของครู

เป็นอย่างมาก ประสบการณ์ที่เกิดจากการทำงานจะส่งผลให้บุคคลได้มีโอกาสเรียนรู้ผิดถูก มีการทำความเข้าใจในเหตุการณ์นั้น ๆ ที่ผ่านมา และมีแนวคิดต่อเหตุการณ์ที่แตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ที่เคยพบเจอมา จึงส่งผลให้ทัศนคติของบุคคลแตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับ กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในเขตอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่า ประสบการณ์การทำงานมีผลต่อทัศนะเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานนั้น บุคคลนั้น ได้มีโอกาสได้สัมผัส ได้เผชิญ ศึกษา เรียนรู้เหตุการณ์ ด้วยธรรมชาติการรับรู้ที่แตกต่างกันทำให้มีความเข้าใจ มีแนวคิดต่อเหตุการณ์ที่แตกต่างกันออกไป สอดคล้องกับ พรทิพย์ สุขเอียด (2562) ได้ศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านผู้นำด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี และยังสอดคล้องกับ ปัญญา บัวบาน (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมีผลต่อทัศนะที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันเป็นสิ่งที่ทำให้คนเรามีมุมมองที่แตกต่างกัน หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกันมีความคิดและค่านิยมที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อมุมมองในการทำงานหรือทัศนคติที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน โอกาสเรียนรู้ที่ต่างกัน ประสบการณ์ที่เกิดจากการทำงานจะทำให้คนเรามีมุมมองที่แตกต่างกันหรืออาจจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนั้นประสบการณ์ในการทำงานจึงนำมาเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อดุลย์เดช พาบุ (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ความ

คิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เพียงหทัย แก้วดวงงาม (2559) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกันยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้านและเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 18 มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 18 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถ และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู ในอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พวงเพชร กลิ่น ไสภณ (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขต บางขุนเทียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านความสามารถในการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คณิงนิศย์ กิจวิธิ (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา และขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมรายด้านและรายข้อไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ 3 ในด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ และข้อ 4 ในด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดต่างกันมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ 3 ในด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ และข้อ 7 ในด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันภาสินี ยิ้มประเสริฐ (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการ

ทำงานและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ รองลงมา คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลิกภาพและด้านคุณธรรมและ จริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาวดี พรหมทะเลสาร (2561) ได้ศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของ ครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และเพื่อศึกษา ข้อเสนอแนะในการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารในเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคามมีความสำคัญอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและ รายด้านทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลมหาสารคามทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของผู้บริหารในเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง มีใบหน้ายิ้มแย้ม เสมอ พุดจาไพเราะ ชัดเจน แต่งกายถูกกาลเทศะ สะอาดเรียบร้อย เป็นผู้ที่มีความสง่าผ่าเผย มีวุฒิภาวะ สามารถควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชา และที่สำคัญต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ เป็นที่น่าเคารพนับถือของผู้ได้บังคับบัญชาและชุมชน ด้านความรู้

ความสามารถ พบว่า ผู้บริหารต้องมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์สถานศึกษาโดยส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจนมอบหมายงานตรงตามความสามารถของบุคลากร ประเมินประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน และสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยขององค์กร กำหนดเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและมีความยืดหยุ่นในแนวทางปฏิบัติ มีการวางแผนที่ดี ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีการคิดทำงานใหม่ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทัศนคติที่ดี มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่องานและสังคม ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า ผู้บริหารควรดำรงชีวิตอยู่ในครรลองครองธรรม ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีสติ สัมปชัญญะ มีความเมตตากรุณาเอื้ออาทรต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความสุขุมรอบคอบ ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ละเว้นจากอบายมุข และสิ่งเสพติด สร้างความศรัทธาและการยอมรับจากบุคคลทั่วไป และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านทักษะทางการบริหาร พบว่า ผู้บริหารควรสั่งการให้ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติ เช่น มีการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรหรือกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายที่ชัดเจนจัดระเบียบ วิธีการทำงาน เพื่อให้บุคลากร ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นแนวทางเดียวกัน ไม่ทำให้งานซ้ำซ้อน ขัดแย้งกัน มีการกำกับติดตาม นิเทศการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีเป้าประสงค์ร่วมกัน และส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีในองค์กร เพื่อให้บุคลากรเข้าร่วมประสานงานเพื่อมุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน และด้านประสิทธิภาพและผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสิทธิภาพ และผลสำเร็จในการปฏิบัติงานรวมทั้งการตัดสินใจผู้บริหารต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเพียงพอเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ โดยอาศัยความรู้ความสามารถ ประสิทธิภาพและกฎหมายหรือกฎระเบียบเป็นสำคัญไตร่ตรองถึงผลดี ผลเสียของทางเลือกต่างๆ เปรียบเทียบกันโดยมีข้อมูลสนับสนุน เป็นการตัดสินใจที่มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรเป็นสำคัญ และในการตัดสินใจบางเรื่องจำเป็นต้องให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้การตัดสินใจใน ครั้งนั้นถูกต้องที่สุด

พรทิพย์ สุขเอียด (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ตามทัศนะของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือด้านผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าเพศ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านคือด้านบุคลิกภาพ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ครูเพศหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่า เพศชาย ระดับการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี

ศรัณญา โนนู่เขตโขง (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัด อุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบและข้อเสนอแนะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด อุบลราชธานี จำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานีพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ควรมีความสุขร่างกายแข็งแรง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีเหตุผล ใจกว้างวางตนเป็นกลาง มีมนุษยสัมพันธ์ดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน เสียสละ มีความรับผิดชอบ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน กล้าตัดสินใจและสามารถ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรู้ด้านกฎ ระเบียบ วินัยและ ข้อปฏิบัติของ องค์กรสามารถเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจในการปฏิบัติงาน สร้างความ

สามัคคีมีความคิดสร้างสรรค์บริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในหน่วยงาน สามารถบริหารความขัดแย้งของบุคลากรในหน่วยงาน และให้สิทธิเท่าเทียมกัน

ปอรัรัมย์ ศรีนามะ (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในสำนักงานเขตหลักสี่ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และศึกษาข้อเสนอแนะด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู ในสำนักงานเขตหลักสี่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อเสนอแนะคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสำนักงาน เขตหลักสี่ สังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ผู้บริหารควรมีการประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงาน วิชาการแก่บุคลากร ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครู ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน และผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา

จันทิมา ประสงค์มณี (2563) ได้ทำการศึกษา เรื่องการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 39 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 39 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำที่สุด ดังนี้ ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสร้างความร่วมมือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีภาวะผู้นำ ตามลำดับ

ณัฐพล เพ็องพูน (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะ ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า สภาพคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาย่างทอง พบว่า ด้านเมตตา มีคุณลักษณะ 9 ประการ ด้านกรุณา มีคุณลักษณะ 18 ประการ ด้านมุทิตา มีคุณลักษณะ 11 ประการ และด้านอุเบกขา มีคุณลักษณะ 12 ประการ และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาย่างทองมีทั้งหมด 6 แนวทาง ดังนี้ 1) การพัฒนาความสามารถในการพูดหรือการสนทนา 2) การพัฒนาความสามารถในการฟัง 3) การพัฒนาการแต่งกาย 4) การพัฒนาด้านอารมณ์ 5) การพัฒนาความรู้ให้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ และ 6) การพัฒนาความจำ

ณัฐวุฒิ เพ็ชร์บุณฑ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกประเภทการทำงาน และวุฒิการศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ด้านวิสัยทัศน์ ควรพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้านวิชาการ ควรพัฒนาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ ควรพัฒนาการนำเทคนิควิธี นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ควรพัฒนาสภาพอารมณ์ที่มั่นคง

ภานุวัฒน์ กล่อมอู่ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอคอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอคอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูอำเภอคอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวม มีระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูอำเภอคอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะของ

ผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุวเรศ ประคู่ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา และศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และจากการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความเป็นผู้นำ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้ร้อยละ 32 ($R^2 = 0.32$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัญญา บัวบาน (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเป็นผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นุชนาฏ เพชรชำนาญ (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตดุสิต ในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตดุสิต ในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตคูสิต ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากทุกด้าน ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตคูสิต ในยุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากทุกด้าน และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตคูสิต ในยุคดิจิทัล ควรมีแนวทางในการส่งเสริมบทบาทครูต้องเรียนรู้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเป็นไปได้มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

กฤติเดช สิงห์ตุ้ย (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาที่ครูสังกัด ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความสามารถทางสติปัญญา ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความสามารถทางเทคโนโลยี และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดสถานศึกษา ที่ครูสังกัดพบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชัญญ เพชรมี (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่องเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร

ศยามล สุขแจ่ม (2566) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาศึกษาและ

เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศและตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชรพร วงศ์ตาดิ (2566) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบ ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน ศึกษาอำนาจพยากรณ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน และศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความรู้ ความสามารถ 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ (X3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X5) มีอำนาจพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์

ประจักษ์ ภูคกงิ่ง (2566) ได้ทำการศึกษา เรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร

สถานศึกษาและครูผู้สอน และศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพ สภาพปัจจุบันความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวม ความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันและจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ 4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ศราวดี ชันคำหมื่น (2566) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ปรัชญา ขาวราศี (2567) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และหาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตาม

ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาคควมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านความเป็นผู้นำ และ 5) ด้านการการติดต่อสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

ลัทธิกา เข้มมน (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ และหาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง พบว่าด้านที่มีความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรกได้แก่ 1) การมีทักษะด้านการสื่อสาร 2) การมีวิสัยทัศน์ และ 3) การมีคุณธรรมจริยธรรม และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง มีทั้งหมด 7 ด้าน ดังนี้ 1) การมีภาวะผู้นำ 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การมีทักษะด้านการสื่อสาร 4) การมีความรู้ ความสามารถ 5) การมีคุณธรรมและจริยธรรม 6) การมีทักษะด้านการบริหาร และ 7) การมีบุคลิกภาพที่ดี

ดวงพร ภูเหม็น (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธยานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธยานีเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

พิชิต มะติยาภักดิ์ (2567) ได้ทำการศึกษา เรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายได้ไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Davis (1993) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารและการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชานเมือง ซึ่งเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตชานเมือง 2 โรงเรียน เปรียบเทียบกัน โดยพฤติกรรมผู้นำ 6 อย่าง เป็นพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีผลต่อโรงเรียน โดยศึกษาจากจำนวนของผู้ปฏิบัติการในแต่ละโรงเรียนที่มีส่วนร่วมเป็น โครงการที่พัฒนาในอันที่จะเป็นส่วนเชื่อมโยงกับกระทรวงศึกษาธิการ การวิจัยนี้จะสอบถามการมีส่วนร่วมที่จะสนองตอบต่อข้อคำถามของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามขอบเขตของ Sweeney กล่าวคือ

1. ประสิทธิภาพที่มุ่งเพื่อประสาน โปรแกรมการสอน
2. ประสิทธิภาพที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ
3. ประสิทธิภาพที่มุ่งการวัดความถี่ความก้าวหน้าของนักเรียน
4. ประสิทธิภาพที่มุ่งการจัดบรรยากาศที่ดี
5. ประสิทธิภาพที่มุ่งกลยุทธ์ในการสอน
6. ประสิทธิภาพที่มุ่งการสนับสนุนครู

การตรวจสอบประสิทธิผลของผู้บริหารนั้น ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มคณะแผนปฏิบัติการในแต่ละโรงเรียน ความสัมพันธ์ของประสิทธิผล ผู้บริหาร โรงเรียนจะนำเสนอโดยการวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลจากการใช้ความเที่ยงตรงแบบไขว้ จึงมีผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญจะได้รับการเผยแพร่จากครูกับนักเรียนเป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับและมีการพัฒนาผลสำเร็จของนักเรียนรวมทั้งกิจกรรมทางวิชาการของนักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีประสิทธิผลเกี่ยวกับบรรยากาศในโรงเรียนพบว่า โรงเรียนที่มีกฎ ระเบียบเคร่งครัดช่วยให้นักเรียนมีวินัย ครูและนักเรียนมีความสามัคคีปรองดองกัน ครูที่สนับสนุนการสอนสามารถที่จะร่วมรับรู้ภารกิจของครู เป็นผลส่งให้ครูร่วมกันทำงานพัฒนาโรงเรียน และหนึ่งในสองของผู้บริหารโรงเรียนได้แสดงพฤติกรรมผู้นำให้

ปรากฏแก่ผู้ร่วมงาน การมุ่งประสิทธิผลวัดความก้าวหน้าของนักเรียน เน้นจากโปรแกรมที่มีการพัฒนาก้าวหน้าขึ้น และเป็นความต้องการของนักเรียนที่จะรับการประเมิน พฤติกรรมผู้นำมีภาวะส่งผลต่อการประสาน โปรแกรมการสอน พฤติกรรมผู้นำในเบื้องต้นเห็นชัดว่าไม่ส่งผลต่อแผนกลยุทธ์ในการสอน แม้ว่าผู้บริหารจะใช้กฎระเบียบเป็นสำคัญ พฤติกรรมผู้นำสี่ในหกประการ คือ มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ มุ่งการสร้างบรรยากาศ มุ่งความก้าวหน้าของนักเรียน และมุ่งการสนับสนุน ครูทำให้ครูมีความเข้าใจ รับทราบในพฤติกรรมของผู้บริหารว่าต้องการพัฒนางานของโรงเรียนไปในทิศทางใด

Magunson (2006) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยจำแนกคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาออกเป็น 2 ด้าน คือด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ สามารถสรุปคุณลักษณะทั้งสองด้าน ได้ดังนี้ 1) ด้านส่วนตัว มีดังนี้ ความยุติธรรมและมีวิจารณญาณ ความซื่อสัตย์และจงรักภักดี มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง เป็นผู้ใช้สติไม่ใช่อารมณ์ความจริงใจ ความเป็นมิตรอารมณ์ขันใจกว้าง และเปิดเผย ความเสมอต้นเสมอปลาย ความเมตตาปราณีและเอื้ออาทรผู้อื่น 2) ด้านวิชาชีพ มีดังนี้ ความสามารถในการติดต่อประสานงาน และการเข้ากับผู้อื่น ได้ดี ความรู้ความสามารถในวิชาการ บริหารเป็น อย่างดี ความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้อื่น ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ดี การตัดสินใจ ความสามารถในการยอมรับในการปฏิบัติงานของผู้อื่นความสนใจในบุคคลอื่น ๆ ความสามารถในการวางแผนและจัดระเบียบการรู้จักใช้อำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสม

Duke (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยต่าง ๆ ที่หากมีการเปลี่ยนแปลงแล้วจะทำให้โรงเรียนประถมศึกษาประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ได้และปัจจัยหนึ่งในนั้นคือการโยกย้ายครูใหญ่ที่ไม่มีคุณสมบัติเหมาะสมและบุคลากรที่ไม่ให้ความร่วมมือและขาดความสามารถออกไปจากพื้นที่ และคัดเลือกครูใหญ่ที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์มาทำงานแทน คือครูใหญ่ที่เป็นผู้สนใจในพันธกิจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา ความเป็นผู้นำเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีสามารถเข้าถึง ได้มีการบริหารจัดการที่ดีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับชุมชน

Manullang (2014) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของครูใหญ่ ได้อธิบายถึงปัจจัยบางอย่างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานกับเงินค่าตอบแทน การวิจัยดำเนินการ โดยการสำรวจผู้ที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเมดานเหนือสุมาตรา อินโดนีเซีย จำนวน 116 คน ดำเนินการโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัยมี 3 ประเภท ได้แก่ การทดสอบ การสังเกตการณ์และแบบสอบถาม ที่พัฒนาขึ้นโดยนักวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่ออธิบายถึงผลกระทบของตัวแปรภายนอกที่เกี่ยวกับตัวแปรภายนอกไม่ว่าจะ โดยตรงหรือโดยอ้อม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้บริหารองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการ

ทำงานของ หัวหน้างาน โดยตรงหรือ โดยผ่านความสำเร็จ แรงจูงใจ ความถูกต้องของการตัดสินใจ และความมุ่งมั่นขององค์กร แม้ว่าประสิทธิภาพของเงินค่าตอบแทนผลกระทบจากแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ความถูกต้องของการตัดสินใจและความมุ่งมั่นขององค์กรโดยตรง

William (2017) ได้ทำวิจัยเรื่อง การรับรู้คุณลักษณะส่วนบุคคลและความเป็นผู้นำที่สำคัญ สำหรับอาจารย์ใหญ่ที่เพิ่งได้รับการว่าจ้างให้เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ในมุมมองของ ผู้อำนวยการโรงเรียน ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงกึ่งโครงสร้างกับผู้กำกับ การโรงเรียนในเขตการศึกษาของรัฐนิวยอร์ก 10 เขตที่ได้รับการคัดเลือก ผลลัพธ์แสดงถึงช่องว่าง ระหว่างการฝึกอบรมของผู้บริหารโรงเรียนกับทักษะที่ผู้กำกับ การโรงเรียนคาดหวังจากผู้สมัครใหม่ โดยเน้นว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นคือความสามารถทางด้านความสัมพันธ์และความเข้าใจตนเอง ในขณะที่ทักษะความเป็นผู้นำที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะการมีส่วนร่วม การสร้างอิทธิพล และการบริหารจัดการ นอกจากนี้ การศึกษา ยังแนะนำว่าทักษะเช่น การทำงานแบบครอบคลุม ความไว้วางใจ และความเป็นผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มความน่าจะเป็นในการ รักษาตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนใหม่ อีกทั้งยังแนะนำให้มีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อศึกษาว่า ขนาดเขตการศึกษามีผลต่อคุณลักษณะผู้นำและส่วนบุคคลที่จำเป็นหรือไม่ รวมถึงการปรับ คุณลักษณะที่ระบุในกรอบการรับรองคุณวุฒิและการรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนใหม่ให้ เป็นไปอย่างเหมาะสม

ตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจที่มีผลต่อโรงเรียน พฤติกรรมผู้นำมีภาวะส่งผลต่อการประสานงานและการเข้ากับผู้อื่นได้ ดี การพัฒนาความก้าวหน้าของโรงเรียน ความสามารถในการยอมรับในการปฏิบัติงานของผู้อื่น ความสนใจบุคคลอื่น ๆ ความสามารถในการวางแผนและจัดระเบียบ รู้จักใช้อำนาจอย่างเหมาะสม รู้จักการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความสามัคคี มีการบริหาร อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระยอง กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี จึงควรมี องค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์มีบุคลิกภาพที่ดี ที่มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีความเมตตาปราณีและเอื้ออาทรต่อ ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการ การประสานงานการทำงานร่วมกับผู้อื่น

มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีเป้าหมายร่วมกันและส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีในองค์กร เพื่อให้บุคลากรทุกคนมีเป้าหมายและมุ่งสู่จุดหมายเดียวกันที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ และหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

การศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้แบบสอบถาม

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 971 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด จำนวน 278 คน และต่อด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างกลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนประชากร		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	สถานศึกษา (แห่ง)	ครูและบุคลากรทางการศึกษา (คน)	ครูและบุคลากรทางการศึกษา (คน)
ขนาดเล็ก	1	20	6
ขนาดกลาง	1	21	6
ขนาดใหญ่	5	402	115
ขนาดใหญ่พิเศษ	4	528	151
รวม	11	971	278

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี รวมทั้งสิ้น 5 คน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ครั้งนี้มีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อเป็นแนวคิดในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ปรัชญา ทฤษฎี ตลอดจนศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (14 องค์ประกอบ) โดยผู้วิจัยเลือกองค์ประกอบที่มีร้อยละตั้งแต่ 50 ขึ้นไป เพื่อเป็นกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเอกสาร หลักการ แนวคิด ปรัชญา ทฤษฎีตลอดจนศึกษาข้อมูลเอกสารงานวิจัยรวมทั้งแบบสอบถามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 การหาค่าคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการหาค่าคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค และหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) เพื่อนำแบบสอบถามที่มีคุณภาพมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย G-HU055/2568

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยะของที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 7 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการโดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบหาค่าคุณภาพแล้วไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน ตามที่ได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างไว้ผ่านทางระบบออนไลน์ E-Filing ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยะของ โดยใช้ Google Form ในการเก็บรวบรวม โดยข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างตอบจะแสดงผลบนฐานข้อมูล Google Form ที่ผู้วิจัยได้จัดทำไว้

ขั้นตอนที่ 8 ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 9 การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและนำผลการวิเคราะห์มาเทียบเกณฑ์ และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และวิเคราะห์โดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Content Analytic)

ขั้นตอนที่ 9 การสรุปและนำเสนอ สรุปผลและนำเสนอการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภทดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งมี 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านบุคลิกภาพ
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
3. ด้านความเป็นผู้นำ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์
5. ด้านความรู้ความสามารถ

แบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1961) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับมาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบ เสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) สำนวนภาษาและหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of Item Objective Congruence: IOC) จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) ดร.พนัส จันทร์ศรีทอง อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา
- 2) ดร.ญาณิกา ลุนราศรี อาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์
มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3) ดร.ปาริชาติ สันติเลขาภรณ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์สมุทร

จากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 ข้อคำถามมีจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ มีข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ ใช้ได้ 9 ข้อ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ ใช้ได้ 7 ข้อ 3) ด้านความเป็นผู้นำ มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ใช้ได้ 8 ข้อ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ใช้ได้ 7 ข้อ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ ใช้ได้ 7 ข้อ รวมใช้ได้ทั้งสิ้น 38 ข้อ ใช้ไม่ได้ 2 ข้อ

1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอ ประธานและคณะกรรมการผู้ควบคุมงานนิพนธ์เพื่อตรวจพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

1.5 นำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .24-.75

1.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า .94

1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยกำหนดขอบเขตของคำถามจากประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย G-HU055/2568

2.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีราชา โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา (กรุงเทพฯ) โรงเรียนบางละมุง โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนผินแจ่มวิชาสอน โรงเรียนเกาะสีชัง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม และ โรงเรียนสิงห์สมุทร

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลส่งถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีราชา โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม โรงเรียนทุ่งสุขลาพิทยา (กรุงเทพฯ) โรงเรียนบางละมุง โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร โรงเรียนผินแจ่มวิชาสอน โรงเรียนเกาะสีชัง โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยชลบุรี โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม และโรงเรียนสิงห์สมุทร เพื่อจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล

1.3 การเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิตัดสินใจเข้าร่วมได้โดยอิสระ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

1.3.1 เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย

1.3.1.1 เป็นครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.3.1.2 สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

1.3.2 เกณฑ์การคัดออก

ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ได้

1.3.3 เกณฑ์การยุติการเข้าร่วมโครงการวิจัย

ขอลถอนตัวออกจากโครงการวิจัยครั้งนี้

1.4 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย G-HU055/2568

1.5 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลในรูปแบบ Google Form และผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

1.6 ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามจะถูกจัดเก็บไว้บน Google Drive โดยมีระบบป้องกันการเข้าถึงตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูลและมีผู้วิจัยคนเดียวเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยผู้วิจัยจะไม่เผยแพร่รหัสการเข้าถึงข้อมูลต่อผู้อื่นใดและผู้วิจัยจะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมไฟล์แบบสอบถามไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีรหัสผ่านของผู้วิจัยเท่านั้นซึ่งมีระบบรักษาความปลอดภัยและการเข้ารหัสผ่าน ผู้ไม่เกี่ยวข้องจะไม่สามารถเข้าถึงได้และจะทำลายไฟล์แบบสอบถามที่ได้รับมาหลังจากการเผยแพร่ผลการวิจัยแล้วเป็นเวลา 1 ปี

1.7 ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะเป็นข้อค้นพบของการศึกษา ซึ่งจะไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุถึงตัวผู้เข้าร่วมวิจัยโดยผู้วิจัยจะเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการในภาพรวมเท่านั้นซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ประการใด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยประสานงาน โดยการนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 5 คน โดยทำการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการศึกษาวิจัยต่อไป วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2.2 จำแนกและจัดระบบข้อมูลเป็นการนำข้อมูลที่ได้อาจจำแนกและจัดหมวดหมู่ออกให้เป็นระบบ

2.3 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น

2.4 นำเสนอข้อมูลเป็นข้อความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{\sum f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ซึ่งใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนกรุกกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกรุกกลุ่มตัวอย่าง

3. ทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่มจะใช้การทดสอบที (t-test Independent) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) สำหรับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตาม เพศ และวุฒิการศึกษา

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t
\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
n_1, n_2	แทน	จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วย F-test โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) สำหรับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ
MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (K-1)}$$

เมื่อ M_1, M_2	แทน	ค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง
n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาทดสอบ
$df = (K-1), (K-2)$	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
WS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการดำเนินสัญลักษณ์ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	การทดสอบโดยใช้ค่า t-test
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-distribution)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test Independent)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	129	46.40
หญิง	149	53.60
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ เป็นเพศหญิง 149 คน คิดเป็นร้อยละ 53.60 และเป็นเพศชาย 129 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	206	74.10
สูงกว่าปริญญาตรี	72	25.90
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 74.10 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	74	26.62
5-10 ปี	102	36.69
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	102	36.69
รวม	278	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 36.69 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 36.69 และประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 26.62

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	(n = 278)		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.53	0.46	มากที่สุด	1
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.53	0.53	มากที่สุด	3
3. ด้านความเป็นผู้นำ	4.50	0.52	มาก	5
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.52	0.51	มากที่สุด	4
5. ด้านความรู้ความสามารถ	4.53	0.52	มากที่สุด	2
รวม	4.52	0.47	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 6 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความรู้ความสามารถ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายข้อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพ	(n =278)		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.71	0.53	มากที่สุด	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลสุขภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	4.51	0.59	มากที่สุด	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีกรียาสุภาพ อ่อนโยนกับทุกคน	4.51	0.64	มากที่สุด	6
4. ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ	4.49	0.70	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.56	0.60	มากที่สุด	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุ่มรอบคอบในการปฏิบัติงาน	4.47	0.65	มาก	8
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.54	0.63	มากที่สุด	4
8. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	0.72	มาก	9
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส	4.58	0.65	มากที่สุด	2
รวม	4.53	0.46	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 7 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุ่มรอบคอบในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายข้อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม	(n =278)		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	4.61	0.63	มากที่สุด	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน	4.49	0.67	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ	4.46	0.72	มาก	7
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละ อุทิศตน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.52	0.66	มากที่สุด	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร	4.55	0.63	มากที่สุด	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอย่างมีคุณธรรม เสมอภาค และมีความโปร่งใส	4.55	0.65	มากที่สุด	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน	4.53	0.62	มากที่สุด	4
รวม	4.53	0.53	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 8 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ 2) ผู้บริหาร

สถานศึกษามีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอย่างมีคุณธรรม เสมอภาค และมีความโปร่งใส โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายข้อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นผู้นำ	(n =278)		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้	4.53	0.60	มากที่สุด	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา	4.44	0.70	มาก	8
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง	4.48	0.69	มาก	6
4. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา	4.47	0.66	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศและติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	4.51	0.64	มากที่สุด	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชา เหมาะสมกับสถานที่และโอกาส	4.51	0.65	มากที่สุด	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร	4.55	0.64	มากที่สุด	1
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารงาน	4.50	0.66	มาก	5
รวม	4.50	0.52	มาก	-

จากตารางที่ 9 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้

ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศ และติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำแนะนำผู้ได้บังคับบัญชา เหมาะสมกับสถานที่และ โอกาส และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศ และติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชา

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์	(n =278)		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับ ผู้ร่วมงานและชุมชน	4.59	0.62	มากที่สุด	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจต่อผู้ร่วมงาน	4.49	0.70	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหาของ ผู้ร่วมงาน	4.52	0.68	มากที่สุด	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา และผู้ได้บังคับบัญชา	4.47	0.61	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติ และยกย่องผู้ร่วมงานอย่าง จริงใจ	4.52	0.63	มากที่สุด	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงาน กับผู้อื่นได้ดี	4.53	0.62	มากที่สุด	2
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคล และ สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.51	0.62	มากที่สุด	5
รวม	4.52	0.51	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 10 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวม

และรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงจังต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและชุมชน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่นได้ดี และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติ และยกย่องผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมและรายชื่อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ความสามารถ	(n =278)		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน	4.58	0.65	มากที่สุด	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	4.48	0.62	มาก	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง	4.58	0.64	มากที่สุด	2
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน	4.46	0.70	มาก	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม	4.49	0.67	มาก	5
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์	4.50	0.64	มาก	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.58	0.62	มากที่สุด	1
รวม	4.52	0.52	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 11 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความรู้ความสามารถ

โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การทดสอบค่าที (t-test)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	เพศชาย (n=129)				เพศหญิง (n=149)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
	1. ด้านบุคลิกภาพ	4.54	0.49	มากที่สุด	5	4.52	0.43	มากที่สุด
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.58	0.55	มากที่สุด	1	4.49	0.52	มาก	2
3. ด้านความเป็นผู้นำ	4.55	0.46	มากที่สุด	4	4.45	0.56	มาก	5
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.57	0.46	มากที่สุด	2	4.47	0.55	มาก	4
5. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.56	0.48	มากที่สุด	3	4.49	0.56	มาก	3
รวม	4.56	0.44	มากที่สุด	-	4.49	0.48	มาก	-

จากตารางที่ 12 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ พบว่า ระดับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่เป็นเพศชาย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านความเป็นผู้นำ และ 5) ด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่เป็นเพศหญิง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	(n=129)		(n=149)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.54	0.49	4.52	0.43	0.48	0.64
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.58	0.55	4.49	0.52	1.46	0.15
3. ด้านความเป็นผู้นำ	4.55	0.46	4.45	0.56	1.66	0.99
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.57	0.46	4.47	0.55	1.62	0.11
5. ด้านความรู้ความสามารถ	4.56	0.48	4.49	0.56	1.07	0.28
รวม	4.56	0.44	4.49	0.48	1.36	0.18

จากตารางที่ 13 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ปริญญาตรี				สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n =206)				(n =72)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.54	0.48	มากที่สุด	2	4.52	0.39	มากที่สุด	2
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.55	0.53	มากที่สุด	1	4.49	0.54	มาก	5
3. ด้านความเป็นผู้นำ	4.49	0.54	มาก	5	4.51	0.45	มากที่สุด	3
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.53	0.52	มากที่สุด	3	4.49	0.48	มาก	4
5. ด้านความรู้ความสามารถ	4.51	0.54	มากที่สุด	4	4.56	0.49	มากที่สุด	1
รวม	4.52	0.48	มากที่สุด	-	4.51	0.42	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 14 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒិการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านบุคลิกภาพ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านความรู้ความสามารถ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถ 2) ด้านบุคลิกภาพ 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ปริญญาตรี (n =206)			สูงกว่าปริญญาตรี (n =72)			t	p
	\bar{X}	S.D.	ระดับ อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ อันดับ		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.54	0.48	มากที่สุด 2	4.52	0.39	มากที่สุด 2	0.27	0.77
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.55	0.53	มากที่สุด 1	4.49	0.54	มาก 5	0.78	0.44
3. ด้านความเป็นผู้นำ	4.49	0.54	มาก 5	4.51	0.45	มากที่สุด 3	-0.17	0.86
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.53	0.52	มากที่สุด 3	4.49	0.48	มาก 4	0.48	0.63
5. ด้านความรู้ความสามารถ	4.51	0.54	มากที่สุด 4	4.56	0.49	มากที่สุด 1	-0.62	0.53
รวม	4.52	0.48	มากที่สุด -	4.51	0.42	มากที่สุด -	0.15	0.88

จากตารางที่ 15 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะของ จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยะของ จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ต่ำกว่า 5 ปี					5-10 ปี					มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป				
	(n =74)					(n =102)					(n =102)				
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ	อันดับ
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.52	0.48	มากที่สุด	1	อันดับ	4.50	0.46	มาก	3	อันดับ	4.57	0.44	มากที่สุด	4	อันดับ
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.51	0.56	มากที่สุด	2	อันดับ	4.50	0.54	มาก	4	อันดับ	4.58	0.51	มากที่สุด	3	อันดับ
3. ด้านความเป็นผู้นำ	4.41	0.63	มาก	5	อันดับ	4.48	0.49	มาก	5	อันดับ	4.58	0.45	มากที่สุด	2	อันดับ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.45	0.55	มาก	3	อันดับ	4.54	0.51	มากที่สุด	1	อันดับ	4.55	0.48	มากที่สุด	5	อันดับ
5. ด้านความรู้ความสามารถ	4.44	0.62	มาก	4	อันดับ	4.53	0.53	มากที่สุด	2	อันดับ	4.58	0.44	มากที่สุด	1	อันดับ
รวม	4.47	0.53	มาก	-	อันดับ	4.51	0.47	มากที่สุด	-	อันดับ	4.57	0.40	มากที่สุด	-	อันดับ

จากตารางที่ 16 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี อยู่ในระดับมาก โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้น ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านความรู้ความสามารถ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ด้านความรู้ความสามารถ 3) ด้านบุคลิกภาพ 4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถ 2) ด้านความเป็นผู้นำ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านบุคลิกภาพ และ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.28	.14	.66	.52
	ภายในกลุ่ม	275	57.74	.21		
	รวม	277	58.02			
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.37	.18	.64	.52
	ภายในกลุ่ม	275	78.60	.29		
	รวม	277	78.96			
3. ด้านความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.25	.63	2.32	.10
	ภายในกลุ่ม	275	74.23	.27		
	รวม	277	75.48			
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.49	.24	.93	.40
	ภายในกลุ่ม	275	72.46	.26		
	รวม	277	72.95			
5. ด้านความรู้ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	2	.84	.42	1.52	.22
	ภายในกลุ่ม	275	75.78	.28		
	รวม	277	76.62			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.48	.24	1.11	.33
	ภายในกลุ่ม	275	59.72	.22		
	รวม	277	60.21			

จากตารางที่ 17 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต่ำกว่า 10 ปี รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยมีรายละเอียดประเด็นหัวข้อการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานภาพ มีความภูมิฐาน สุภาพ น่าเชื่อถือ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อบุคลากรและผู้พบเห็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความสุขุม รอบคอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เข้าใจผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่คว่นัดตสันใจ และรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง มีทัศนคติเชิงบวกและถูกต้องต่อบทบาทหน้าที่ แสดงออกอย่างเหมาะสมทั้งทางกาย วาจา ใจ เป็นแบบอย่างที่ดีผ่านการลงมือทำจริง รู้จักใช้คำพูดที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี หลีกเลี่ยงการสร้าง ความแตกแยก มีบุคลิกอบอุ่น นำเข้าหา เป็นที่พึ่งพาได้ รับฟังอย่างไม่มีเงื่อนไข เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม (แนวราบ) ไม่ใช่อำนาจจากบนลงล่าง (แนวตั้ง) ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสคิด และสะท้อนความคิดเห็น เป็นศูนย์กลางแห่งความร่วมมือ และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่นและไว้วางใจ ดังคำสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องต่อไปนี้

“...ผู้บริหารสถานศึกษาการแต่งกายต้องดูสะอาด มีภูมิฐาน มีบุคลิกที่เข้าถึงได้ง่าย มีความมั่นคงทางอารมณ์ เห็นอกเห็นใจผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังแบบไม่มีเงื่อนไข รับฟังให้มากเพื่อนำข้อมูลมาตัดสินใจ ไม่คว่นัดตสันใจ รู้เท่าทันอารมณ์ของตัวเอง มีบุคลิกภาพที่อบอุ่น นำเข้าหา เป็นที่พึ่งของทุกคนได้ ใช้การบริหารแบบแนวราบ อย่าใช้การบริหารแบบแนวตั้ง ให้การสะท้อนคิดจากผู้มีส่วนร่วม...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาพลักษณ์ในการแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ มีทัศนคติเชิงบวกจะทำให้มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีความมั่นใจ สุขุม รอบคอบในการทำงาน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทัศนคติที่ถูกต้องกับตำแหน่ง หน้าที่ เพื่อการแสดงออก ในสิ่งที่ถูกต้อง มีการลงมือทำเพื่อเป็นแบบอย่าง การมีทัศนคติ มุมมองที่ถูกต้อง จะส่งผลต่อการ แสดงออกทางกาย วาจา ใจ และความคิด...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2568)

“...บุคลิกภาพเป็นด่านแรกที่บุคคลอื่นมอง การแต่งกายต้องเหมาะสมกับสถานภาพ น่าเชื่อถือ รู้กาลเทศะ มีการแสดงออกทางกายที่สงบนิ่ง สุขุม รอบคอบ รู้จักสงวนเสถียรแม้จะ ต้องการแสดงออกต้องยับยั้งและคิดก่อน รู้จักที่จะพูดในเชิงสร้างสรรค์ ไม่สร้างความแตกแยก พูดให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 25 มิถุนายน 2568)

“...มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีความภูมิฐาน สุภาพเรียบร้อย และเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ ทั้งการแต่งกายและการวางตัว ต้องมีความมั่นคงทางอารมณ์ แสดงออกถึงความอบอุ่นและ เข้าถึงง่าย เพื่อให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียนรู้สึกไว้วางใจ สามารถเป็นแบบอย่างในการ แสดงออกทางกาย วาจา ใจ ได้อย่างเหมาะสม และควรบริหารงานด้วยแนวทางการมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมความร่วมมืออย่างมีพลัง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 26 มิถุนายน 2568)

2. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้

ผู้บริหารควรประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม เป็นแบบอย่างทั้งพฤติกรรม คำพูด และการแสดงออก ต้องยึดถือคุณธรรม จริยธรรมไว้ในทุกมิติของการบริหาร ทั้งการตัดสินใจและการ ดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเชิงจริยธรรม การปฏิบัติงาน ต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติงาน โดยปราศจากอคติ ไม่เลือก ปฏิบัติ และไม่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน กล้าตัดสินใจและกล้ายอมรับผลจากการกระทำ รับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานของตนเองและองค์กรโดยรวม ศึกษาธรรมะเพื่อสงบจิตใจ ควบคุม อารมณ์ และส่งเสริมจิตใจที่ดีในการบริหารจัดการ สร้างวินัยในตนเอง มีมาตรฐานทางจริยธรรมที่

มั่นคง ยึดมั่นในความเมตตา ความเสียสละ ความพอเพียง และการมีจิตสาธารณะ ส่งเสริมค่านิยมด้านคุณธรรมในองค์กร เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง ดังคำสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องต่อไปนี้

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี แสดงออกว่ามีคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าขาดคุณธรรม จริยธรรม จะเกิดความเอนเอียงต่อการปฏิบัติหน้าที่ทันที จะต้องปฏิบัติให้ดีทุกด้านทั้งการพูด การแสดงออก และเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติ ผู้บริหารต้องทำผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างมีจริยธรรม และต้องแสดงออกให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองและสังคมยอมรับได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม ถ้ามีสิ่งเหล่านี้การเกิดปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรจะน้อยมาก อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการโปร่งใส ตรวจสอบได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำ สามารถรับผิชอบต่อสิ่งที่ทำ รับผิชอบต่อผลการปฏิบัติงานของตนเอง กล้าทำ กล้ายอมรับในสิ่งที่ทำและสิ่งที่เกิดขึ้น...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2568)

“...เมื่อเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาธรรมะเพื่อที่จะสงบจิต สงบใจตนเอง ศึกษาเพื่อที่จะบำบัดจิตใจของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น และต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ผิดวินัย มีมาตรฐานเป็นของตัวเอง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 25 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารควรยึดหลัก ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม และมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงแสดงออกซึ่งคุณธรรมทั้งในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน เช่น ความเสียสละ ความพอเพียง ความเมตตา และความโปร่งใส ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนเอง...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 26 มิถุนายน 2568)

3. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้

ผู้นำควรยึดหลักความถูกต้อง ยุติธรรม และ โปร่งใส กล้าตัดสินใจโดยมีข้อมูลรองรับ ไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง ไม่โยนความผิดให้ผู้อื่น สามารถกำหนดทิศทางของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ส่งเสริมให้เกิด “วิสัยทัศน์ร่วม” เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน การตัดสินใจต้องมีข้อมูลสนับสนุนอย่างรอบคอบ สามารถบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ไม่คาดคิดได้อย่างรวดเร็ว ปรับตัวตามบริบทนโยบายและสภาพแวดล้อมได้อย่างยืดหยุ่น มีทักษะในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจทั้งภายในและภายนอกองค์กร สร้างพลังขับเคลื่อนและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากร ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกระดับ มีทักษะในการกระตุ้นการเรียนรู้ และพัฒนาภาวะผู้นำรุ่นใหม่ในองค์กร รวมถึงต้องมีความรู้ทั้งด้านวิชาการและการบริหาร มีการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่ดีด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างในด้านการประพฤติปฏิบัติ ดังคำสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องต่อไปนี้

“...ผู้บริหารต้องกล้าตัดสินใจบนข้อมูลที่มีและมีจริยธรรม สามารถนำในเรื่องที่ถูกต้อง มีทักษะการตัดสินใจ ที่สำคัญคือต้องรับผิดชอบในการตัดสินใจ ไม่โยนความผิดให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชาและต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องมีความเป็นธรรม รับความรับฟังทุกแง่มุม อย่าด่วนตัดสินใจ ใช้อำนาจความเป็นผู้นำให้ถูกตามทำนอง ครองธรรม ต้องสามารถรับผิดชอบในการสั่งการและการตัดสินใจที่ผิดพลาดได้ด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ สามารถกำหนดทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนได้ ต้องให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนด ให้ทุกคนรู้สึกว่ามีส่วนร่วม สร้างการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันในองค์กร สร้างความร่วมมือกันในการกำหนดทิศทาง การตัดสินใจต่าง ๆ ต้องมาจากพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการ ต้องใช้ข้อมูล ห้ามใช้ความรู้สึกในการตัดสินใจ การจูงใจ การสร้างแรงบันดาลใจ ต้องมีการสนับสนุนส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเอง ทำให้ครูมีความรู้สึกได้รับการส่งเสริม เห็นคุณค่า ผู้บริหารต้องรู้จักยืดหยุ่น ปรับตัวปรับการบริหารตามสถานการณ์ได้ภายใต้บริบทของนโยบายต่าง ๆ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารต้องสามารถนำในเรื่องของการเปลี่ยนแปลง การจัดการเหตุการณ์ต่าง ๆ การเผชิญเหตุ ผู้บริหารต้องรวดเร็วและสามารถแก้ไขเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเร่งด่วน ลงมือทำและจัดการต่อเหตุการณ์การบริหารเหตุการณ์ตามนโยบาย การให้ข้อมูลกับสื่อเป็นจุดสำคัญ ต้องมีทักษะในการสื่อสารต่าง ๆ เช่นกันควรให้ข้อมูลในระดับต่าง ๆ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร มีความรู้ทั้งในเชิงวิชาการและการแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 25 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สามารถจูงใจและนำพาบุคลากรให้มุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันได้ ควรเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กล้าตัดสินใจอย่างรอบคอบ ชีดหลักธรรมาภิบาล และมีความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลง รู้จักพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่ภายในองค์กร มีทักษะในการสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นการเรียนรู้ และส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในทุกระดับ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 26 มิถุนายน 2568)

4. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้

ผู้บริหารควรมีการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ใช้ถ้อยคำที่สร้างสรรค์ ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้ง รับฟังความคิดเห็นอย่างไม่มีอคติ เปิดใจรับฟังด้วยความเคารพ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร ปลอดภัยทางจิตใจ สร้างความไว้วางใจ และความร่วมมือในองค์กร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตระหนักถึงความหลากหลายของบุคลากรในองค์กร เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ยอมรับความต่างระหว่างบุคคล เข้าใจผู้อื่น ทั้งในด้านอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน ติดตามและให้ความสำคัญกับสัญญาณด้านสุขภาพจิตของครูและนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนและภาคีเครือข่าย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภายนอก เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องต่อไปนี้

“...ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่พูดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทะเลาะเบาะแว้งกัน มีวาจาเหมาะสมกับคนที่สื่อสารด้วย รวมถึงผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนเครือข่ายต่าง ๆ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารต้องสร้างความเชื่อใจและฟังความคิดเห็นของคนในองค์กรเปิดโอกาสให้บุคคลในองค์กรได้แสดงความคิดเห็นโดยปราศจากอคติ สามารถสร้างบรรยากาศในการทำงานให้รู้จักการทำงานเป็นทีมสร้างผู้นำและสร้างทีมงาน รู้จักความแตกต่างระหว่างบุคคลในองค์กร และต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเครือข่ายจากภายนอก และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเครือข่ายภายนอกด้วย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารต้องสามารถจับสัญญาณทางสุขภาพจิตของครู และนักเรียนได้ เพราะจะส่งผลต่อภาวะความเครียดและภาวะซึมเศร้าในอนาคตได้...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารต้องเคารพ ให้เกียรติ รับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลในองค์กร มีความเป็นมิตรสร้างสัมพันธภาพในมีส่วนร่วม การมีสัมพันธภาพที่ดีจะทำให้คนรู้สึกปลอดภัยคุณลักษณะที่จำเป็นมากคือ จะต้องรับฟังให้มาก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ รู้เท่าทันตัวเอง ชำนาญสติ รู้ตัวไว ตั้งสติเพื่อกำกับอารมณ์ รู้เนื้อ รู้ตัว อยู่กับปัจจุบัน และอย่าเอาเรื่องส่วนตัวมาปะปนกับเรื่องงาน...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 25 มิถุนายน 2568)

“...ผู้บริหารที่ดีต้องมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายภายนอก ต้องมีความเข้าใจผู้อื่น เคารพความคิดเห็น สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ รับฟังโดยไม่ตัดสิน และสนับสนุนการทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะช่วยสร้างบรรยากาศองค์กร ที่อบอุ่น เกื้อกูล และส่งเสริมการพัฒนาาร่วมกันได้ดี...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 26 มิถุนายน 2568)

5. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นสรุปได้ ดังนี้

ผู้บริหารควรมีความรู้ลึกซึ้งในด้านการบริหารงานสถานศึกษา การบริหารคน กฎหมาย การศึกษา และกฎระเบียบราชการ สามารถเชื่อมโยงแนวคิดหรือทฤษฎีการบริหาร ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการอย่างเหมาะสม เข้าใจบริบทการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการศึกษา และสามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ มีความสามารถในการวิเคราะห์ วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและปรับกลยุทธ์ตามสถานการณ์ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน รู้จักประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจที่แม่นยำ มีเทคนิคในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดรอบคอบก่อนตัดสินใจ ใช้ทั้งเหตุผลและสติในการบริหาร โดยไม่ด่วนตัดสินใจตามอารมณ์หรือความรู้สึก มีความสามารถในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้าน รู้จักกำกับอารมณ์ตนเองเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่กดดัน มีสติ สมาธิ และความเพียร เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจและความต่อเนื่องในการทำงาน ลดผลกระทบที่อาจเกิดจากความเครียดหรือการบริหารภายใต้ข้อจำกัด มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียนรู้อยู่เสมอ และพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดนิ่ง ดังคำสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องต่อไปนี้

“...ผู้บริหารต้องมีการเรียนรู้อยู่เสมอ มีกลยุทธ์ ให้ความสำคัญกับทุกฝ่าย มีเครือข่าย มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักผูกมิตรสร้างเครือข่าย มีความคิดที่รอบคอบ มีเทคนิคในการคิด การตัดสินใจ มีสติเพื่อที่จะกำกับอารมณ์ให้รู้เท่าทันสมาธิ ซึ่งเป็นเครื่องมือกำกับความเพียร สามารถทำอะไร ได้นานขึ้น จดจ่อกับเรื่องนั้น ได้นานขึ้น เพื่อลดผลกระทบที่ไม่ดี...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...มีความรู้ทั้งด้านการบริหารกฎหมาย มีความสามารถในการบริหารให้เข้ากับสถานการณ์การเชื่อมโยงโดยใช้ทฤษฎีการบริหารมาบริหารจัดการ เข้าใจบริบทการเรียนการสอน เข้าใจผู้เรียน เข้าใจหลักสูตร เข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล เมื่อมีความรู้ความสามารถก็จะสามารถนำครู และผู้เรียน ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้ มีการติดตามการวางแผนในกระบวนการต่าง ๆ ควบคุมติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดของการทำงานสามารถเข้าใจ และนำทักษะการใช้เทคโนโลยีไปใช้ รู้จักประมวลผลข่าวสารให้เป็นสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในทางการบริหารองค์กร...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2568)

“...รู้จักจัดการอารมณ์ มีความสามารถในการจัดการอารมณ์ เมื่อเจอสถานการณ์ที่หลากหลายต้องควบคุมอารมณ์และจัดการอารมณ์ให้ได้ เพื่อลดความเครียด เพราะส่วนใหญ่ผู้บริหารจะบริหารงานบนความขาดแคลนขององค์กร...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2568)

“...ต้องมีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ มีความรู้ในงานที่รับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถในการบริหารคน รู้กฎระเบียบการบริหารราชการ รู้จักการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อนำมาบริหารองค์กรและมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารและการตัดสินใจที่รอบคอบ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, สัมภาษณ์, 25 มิถุนายน 2568)

“...มีความรู้ที่ลึกซึ้งทั้งในด้านการบริหารสถานศึกษา กฎหมายการศึกษา การจัดการเรียนรู้ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ควรมีความสามารถในการวิเคราะห์วางแผน ประเมินผล และแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่สามารถปรับตัวและบริหารสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่นและสร้างสรรค์...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, สัมภาษณ์, 26 มิถุนายน 2568)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .24-.75 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลในรูปแบบ Google Form และผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test Independent) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สรุปผลการศึกษาค้นคว้า ได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านบุคลิกภาพโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุ่มรอบคอบในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีความสุ่มรอบคอบในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอย่างมีคุณธรรม เสมอภาค และมีความโปร่งใส โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ

1.3 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศ และติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชา เหมาะสมกับสถานที่และโอกาส และผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศ และติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา

1.4 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและชุมชน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่นได้ดี และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติ และยกย่องผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

1.5 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความรู้ ความสามารถ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานภาพ มีความภูมิฐาน สุภาพ น่าเชื่อถือ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อบุคลากรและผู้พบเห็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความสุขุม รอบคอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เข้าใจผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ ผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ด่วนตัดสินใจ และรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง มีทัศนคติเชิงบวกและถูกต้องต่อบทบาทหน้าที่ แสดงออกอย่างเหมาะสมทั้งทางกาย วาจา ใจ เป็นแบบอย่างที่ดีผ่านการลงมือทำจริง รู้จักใช้คำพูดที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี หลีกเลี่ยงการสร้างความแตกแยก มีบุคลิกอบอุ่น น่าเข้าหา เป็นที่พึ่งพาได้ รับฟังอย่างไม่มีเงื่อนไข เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม (แนวราบ) ไม่ใช่อำนาจจากบนลงล่าง (แนวตั้ง) ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสคิดและสะท้อนความคิดเห็น เป็นศูนย์กลางแห่งความร่วมมือ และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่นและไว้วางใจ

3.2 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผู้บริหารควรประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม เป็นแบบอย่างทั้งพฤติกรรม คำพูด และการแสดงออก ต้องยึดถือคุณธรรม จริยธรรมไว้ในทุกมิติของการบริหาร ทั้งการตัดสินใจและการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเชิงจริยธรรม การปฏิบัติงาน ต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติงานโดยปราศจากอคติ ไม่เลือก

ปฏิบัติ และไม่ใช่อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน กล้าตัดสินใจและกล้ายอมรับผลจากการกระทำ รับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานของตนและองค์กรโดยรวม ศึกษาธรรมชาติเพื่อสงบจิตใจ ควบคุมอารมณ์ และส่งเสริมจิตใจที่ดีในการบริหารจัดการ สร้างวินัยในตนเอง มีมาตรฐานทางจริยธรรมที่มั่นคง ยึดมั่นในความเมตตา ความเสียสละ ความพอเพียง และการมีจิตสาธารณะ ส่งเสริมค่านิยมด้านคุณธรรมในองค์กร เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง

3.2 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ

ผู้นำควรยึดหลักความถูกต้อง ยุติธรรม และโปร่งใส กล้าตัดสินใจโดยมีข้อมูลรองรับ ไม่ใช่อารมณ์ในการตัดสินใจ รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง ไม่โยนความผิดให้ผู้อื่น สามารถกำหนดทิศทางของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ส่งเสริมให้เกิด “วิสัยทัศน์ร่วม” เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกัน การตัดสินใจต้องมีข้อมูลสนับสนุนอย่างรอบคอบ สามารถบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ไม่คาดคิดได้อย่างรวดเร็ว ปรับตัวตามบริบทนโยบายและสภาพแวดล้อมได้อย่างยืดหยุ่น มีทักษะในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจทั้งภายในและภายนอกองค์กร สร้างพลังขับเคลื่อนและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากร ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกระดับ มีทักษะในการกระตุ้นการเรียนรู้ และพัฒนาภาวะผู้นำรุ่นใหม่ในองค์กร รวมถึงต้องมีความรู้ทั้งด้านวิชาการและการบริหาร มีการแสดงออกถึงความ เป็นผู้นำที่ดีด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างในด้านการประพฤติปฏิบัติ

3.4 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์

ผู้บริหารควรมีการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ใช้ถ้อยคำที่สร้างสรรค์ ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้ง รับฟังความคิดเห็นอย่างไม่มีอคติ เปิดใจรับฟังด้วยความเคารพ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร ปลอดภัยทางจิตใจ สร้างความไว้วางใจ และความร่วมมือในองค์กร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตระหนักถึงความหลากหลายของบุคลากรในองค์กร เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ยอมรับความต่างระหว่างบุคคล เข้าใจผู้อื่น ทั้งในด้านอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน ติดตามและให้ความสำคัญกับสัญญาณด้านสุขภาพจิตของครูและนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนและภาคีเครือข่าย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภายนอก เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของสถานศึกษา

3.5 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ

ผู้บริหารควรมีความรู้ลึกซึ้งในด้านการบริหารงานสถานศึกษา การบริหารคน กฎหมายการศึกษา และกฎระเบียบราชการ สามารถเชื่อมโยงแนวคิดหรือทฤษฎีการบริหารไปประยุกต์ใช้ในการจัดการอย่างเหมาะสม เข้าใจบริบทการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการศึกษา และสามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ มีความสามารถในการวิเคราะห์ วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและปรับกลยุทธ์ตามสถานการณ์ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน รู้จักประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจที่แม่นยำ มีเทคนิคในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดรอบคอบก่อนตัดสินใจ ใช้ทั้งเหตุผลและสติในการบริหาร โดยไม่ด่วนตัดสินใจตามอารมณ์หรือความรู้สึก มีความสามารถในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้าน รู้จักกำกับอารมณ์ตนเองเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่กดดัน มีสติ สมาธิ และความเพียร เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจและความต่อเนื่องในการทำงาน ลดผลกระทบที่อาจเกิดจากความเครียดหรือการบริหารภายใต้ข้อจำกัด มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งมีความอ่อนน้อม ถ่อมตน เรียนรู้อยู่เสมอ และพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดนิ่ง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ยกเว้นด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความรู้ความสามารถ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ จะส่งผลทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครุให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ บุคลิกภาพภายนอก และความน่าเชื่อถือของผู้บริหารเป็นอันดับแรก เพราะบุคลิกภาพที่ดีช่วยเสริมสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อองค์กร รวมถึงบทบาทผู้บริหารที่ต้องมีความเชี่ยวชาญในการบริหารและการจัดการศึกษา อีกทั้งความคาดหวังของบุคลากรในการมีผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร การมีภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจ และการพัฒนาบุคลากรให้เติบโตไปพร้อมกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี

พรหมทวาร (2561) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของครูผู้สอน ใน โรงเรียนสังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพทั้ง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะด้านบุคลิก มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิ่มทิพย์ อัจปักยา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 โดยภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกด้าน และสอดคล้องกับ ปัญญา บัวบาน (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกด้าน

1.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแต่งกายสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ แสดงถึงความเคารพต่อสถานที่และบุคคลรอบข้าง รวมถึงสะท้อนถึงความเป็นมืออาชีพ ภาพลักษณ์ภายนอกที่ดีช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นจากคณะครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน สีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสของผู้บริหารช่วยลดความตึงเครียดในการทำงาน และส่งผลต่อจิตใจของผู้ร่วมงาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นกันเองและพร้อมทำงานร่วมกัน การแสดงออกด้วยท่าทางที่เป็นมิตรยังส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในสายตาของผู้ปกครองและบุคคลภายนอก บุคลิกภาพที่ดีและพลังในการทำงานอย่างกระตือรือร้น ทำให้ผู้บริหารสามารถผลักดันนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีพลังและเป็นระบบ ความกระตือรือร้นยังช่วยสร้างพลังบวกให้กับทีมงาน และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในเขตอำเภอศรีราชา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพชร กลิ่น ไสภณ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านบุคลิกภาพโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนภาศิณี ยัมประเสริฐ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอย่างมีคุณธรรม เสมอภาค และมีความ โปร่งใส ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความน่าเชื่อถือ ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานด้วยความจริงใจและโปร่งใสจะได้รับความไว้วางใจจากครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ความไว้วางใจนี้จะนำไปสู่ความร่วมมือที่ดี ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารที่มีศีลธรรมและคุณธรรมในการทำงาน จะเป็นต้นแบบที่ดีให้กับบุคลากรและนักเรียนในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความเป็นธรรม การประพฤติตนอย่างถูกต้องตามหลักธรรมมาภิบาล เช่น ความโปร่งใส การตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วม ช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ความเสมอภาคและความ โปร่งใสในการบริหารจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา รู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม ไม่เกิดความลำเอียงหรือความรู้สึกแบ่งพวกแบ่งฝ่าย การบริหารที่เป็นธรรมยังช่วยลดความขัดแย้งภายในองค์กร และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิน นิตย์ กิจวิธิ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ เพลียขุนทด (2564) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต มะติยาภักดิ์ (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

1.3 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศ และติดตามงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชา เหมาะสมกับสถานที่และโอกาส และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศ และติดตามงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับครู บุคลากร ชุมชน และองค์กรภายนอก ช่วยสร้างความไว้วางใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษา ดังนั้นความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นจะส่งผลให้สถานศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง การควบคุมอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารในการเผชิญกับสถานการณ์ที่กดดัน หรือปัญหาที่ต้องใช้สติ และเหตุผลในการแก้ไข ผู้บริหารที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์จะสามารถตัดสินใจได้อย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน เพื่อให้การบริหารงานและติดตามผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะในการนิเทศและติดตามงาน ช่วยให้ผู้บริหารสามารถควบคุมทิศทางการดำเนินงานในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ การนิเทศที่ดีจะช่วยพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงงานได้ทันที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวเรศ ประคู้ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติเดช สิงห์ตุ้ย (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านความเป็นผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามล สุขแจ่ม (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและชุมชน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสารประสานงานกับผู้อื่นได้ดี และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติ และยกย่องผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเป็นมิตรและทำที่ที่เป็นกันเองช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น และกล้าพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับชุมชน จะนำไปสู่ความร่วมมือในการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เช่น โครงการพัฒนาโรงเรียน ทุนการศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางวิชาการ การติดต่อสื่อสารที่ดี การประสานงานอย่างมีระบบช่วยให้ทุกฝ่ายทำงานสอดคล้องกัน เป็นพลังขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวหน้า การให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ทำให้บุคลากรมีแรงบันดาลใจในการทำงาน การยอมรับในความสามารถของผู้อื่น ยังช่วยส่งเสริมความรู้สึกรักตัวเอง และทำให้บุคลากรทุ่มเทในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวเรศ ประคู่ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชัญ เพชรมี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศยามล สุขแจ่ม (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

1.5 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสื่อสารและประสานงานที่ดี ช่วยให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองเข้าใจแนวทางการบริหารของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อีกทั้งยังช่วยสร้างแรงบันดาลใจ และทำให้บุคลากรมีเป้าหมายร่วมกัน การประสานงานที่มีประสิทธิภาพช่วยลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารที่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองจะสามารถวางแผนและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมาย ช่วยให้สถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และมุ่งสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและนโยบายทางการศึกษาได้อย่างทันเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียงหทัย แก้วดวงงาม (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านความรู้และความสามารถ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภานุวัฒน์ กล่อมอู่ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านความรู้และความสามารถ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชัญ เพชรมี (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามเพศ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันเรื่องความเท่าเทียมระหว่างเพศชาย และเพศหญิงมีความเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นเพศจึงไม่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติมา สุทธิวาริ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในอำเภอแก่งหางแมว ต้องการให้ผู้บริหารรอบรู้งานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภมาส วิสัยนาม (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคคลากรด้วยความเสมอภาค ไม่จำกัดเพศ มีแนวปฏิบัติในการพัฒนาบุคคลากรให้มีศักยภาพเท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีัญญา โนนคู่เขตโจง (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็น

เพราะครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกันบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานร่วมกันและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้สะท้อนผลการปฏิบัติงานร่วมกันทุกฝ่าย

3. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสภวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่ได้จัดขึ้นตามความสนใจ ความต้องการหรือความถนัดของบุคลากร ดังนั้นบุคลากรจึงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีแนวคิดต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรรัตน์ โปธิ์เลีย (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการทำงาน อีกทั้งทางกระทรวงศึกษาธิการเองก็ได้มีนโยบายในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีคุณภาพมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงมีการส่งเข้าอบรมหลักสูตรผู้บริหาร เพื่อเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพ มีทักษะในการบริหารงาน การแก้ไขปัญหาสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุวัฒน์ กล่อมอยู่ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอดอนเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับแก่สังคม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความมุ่งมั่นมีทักษะและประสบการณ์ในการบริหารงาน สามารถบริหารงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร ภูหมั่น (2567) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

อุทัยธานี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจ เนื่องมาจากครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีมุมมอง ความรู้ความเข้าใจต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร สถานศึกษามืออาชีพที่คล้ายกัน

4. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขต ชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามประสบการณ์ใน การทำงาน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารองค์กร สามารถกำหนดนโยบาย มีการวางแผน การตัดสินใจ มีการ ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี รวมถึงมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ทำตัว เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี พรหมทะเล (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามทัศนะ ของครูผู้สอน ใน โรงเรียน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการ บริหาร เข้าใจหน่วยงานที่สังกัด มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างด้านต่าง ๆ ในองค์กรได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิมทิพย์ อาจปีญา (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการให้ ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาก่อนการดำรงตำแหน่งทุกคนต้องผ่านการ พัฒนาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนใน การปฏิบัติงานในสถานศึกษาลักษณะเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปอรรักษ์ ศรีนามะ (2562) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสำนักงานเขตหลักสี่ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ใน การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามี คุณลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ

5. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

5.1 จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านบุคลิกภาพ ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ ควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่สง่างามทั้งภายนอกและภายใน โดยมีแนวทางสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแต่งกายสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานภาพ มีความภูมิฐาน สุภาพ น่าเชื่อถือ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อบุคลากรและผู้พบเห็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความสุขุม รอบคอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เข้าใจผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ ผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ด่วนตัดสินใจ และรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเอง มีทัศนคติเชิงบวกและถูกต้องต่อบทบาทหน้าที่ แสดงออกอย่างเหมาะสมทั้งทางกาย วาจา ใจ เป็นแบบอย่างที่ดีผ่านการลงมือทำจริง รู้จักใช้คำพูดที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี หลีกเลี่ยงการสร้างความแตกแยก มีบุคลิกอบอุ่น น่าเข้าหา เป็นที่พึ่งพาได้ รับฟังอย่างไม่มีเงื่อนไข เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม (แนวราบ) ไม่ใช่อำนาจจากบนลงล่าง (แนวตั้ง) ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสคิดและสะท้อนความคิดเห็น เป็นศูนย์กลางแห่งความร่วมมือ และส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่นและไว้วางใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดลย์เดช พานู (2558) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลิกภาพ ว่าผู้บริหารควรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีความเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาสุภาพ ชัดเจน และแต่งกายอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ สะอาดและเรียบร้อย มีความสง่างาม สมวัย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมตนเองได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ประพฤติตนอย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา อีกทั้งยังควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน เป็นที่เคารพศรัทธาทั้งในหมู่บุคลากรในองค์กรและชุมชน โดยรอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล เฟื่องฟู้ง (2564) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพจะต้องมีการพัฒนาการแต่งกาย เพราะเป็นสิ่งที่ผู้พบเห็นครั้งแรก ที่จะทำให้อื่นเกิดความรู้สึกว่าเราเป็นผู้ นำควรมีการแต่งกายให้เหมาะสม คือ เหมาะสมกับสภาพอากาศ ไม่คับ ไม่หลวมเกินไปเหมาะสมกับ

เพศ วัย รูปร่าง ผิวพรรณและตำแหน่ง สังคม และกาลเทศะ มีความมั่นใจในขณะสวมใส่ ไม่ลำสมัย หรือทันสมัยจนเกินไป เคลื่อนไหวคล่องตัว และสวมใส่สะดวก ดูสวยงาม เรียบร้อย สะอาด และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฎ เพชรชำนาญ (2565) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตดุสิต ในยุคดิจิทัล ด้านบุคลิกภาพว่า ผู้บริหารควรฝึกฝนตนเองให้มีความกระฉับกระเฉง ตื่นตัว และมีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติหน้าที่ พร้อมทั้งมีความมั่นคงทาง อารมณ์ และสามารถรับมือกับความเครียดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลิกภาพที่แจ่มใส สุขภาพ แข็งแรง และมีความสง่างาม สัมกับบทบาทผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แสดงออกถึงความเมตตา เห็น ออกเห็นใจผู้อื่น รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม ยึดมั่นใน ความ پاکเพียร มุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการปฏิบัติงาน

5.2 จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ควรส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ตระหนักถึงบทบาทเชิง จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางสำคัญ คือ ผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม เป็น แบบอย่างทั้งพฤติกรรม คำพูด และการแสดงออก ต้องยึดถือคุณธรรม จริยธรรมไว้ในทุกมิติของ การบริหาร ทั้งการตัดสินใจและการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องมี ความคิดเชิงจริยธรรม การปฏิบัติงานต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติงานโดยปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน กล้าตัดสินใจ และกล้ายอมรับผลจากการกระทำ รับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานของตนเองและองค์กร โดยรวม ศึกษาธรรมะเพื่อสงบจิตใจ ควบคุมอารมณ์ และส่งเสริมจิตใจที่ดีในการบริหารจัดการ สร้างวินัยใน ตนเอง มีมาตรฐานทางจริยธรรมที่มั่นคง ยึดมั่นในความเมตตา ความเสียสละ ความพอเพียง และ การมีจิตสาธารณะ ส่งเสริมค่านิยมด้านคุณธรรมในองค์กร เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌรัฐดี เพลียขุนทด (2564) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ด้านคุณธรรม จริยธรรมว่า ผู้บริหารมีการพัฒนาสภาวะอารมณ์ที่มั่นคง มีความอดทน ออกกำลังกาย ใฝ่ดีในการตัดสินใจ ต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ เชี่ยวชาญทางปัญญา เพียบพร้อม ไปด้วย IQ EQ และ MQ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ภูคงกิ่ง (2566) ได้กล่าวถึงแนว ทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ด้านคุณธรรม จริยธรรมว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควร

ประพฤตินตามหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา แสดงความเมตตาและเข้าใจต่อผู้ได้บังคับบัญชา มีทัศนคติเชิงบวก และมีความสามารถในการมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการบริหารงานและการดำรงตน ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงความซื่อสัตย์สุจริต พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักขิกา เข้มขุน (2567) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ด้านคุณธรรม จริยธรรมว่า คุณธรรมและจริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสะท้อนถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมและควรค่าแก่การส่งเสริม โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษา ที่มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะเหล่านี้ให้เกิดแก่ผู้เรียน ทั้งครู ผู้ปกครอง และสังคมต่างคาดหวังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากเป็นลักษณะที่ได้รับการยอมรับและชื่นชมจากสังคมในฐานะความดีอันเหมาะสม คุณธรรมจริยธรรมนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลากหลายที่หลอมรวมกันเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

5.3 จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นผู้นำ ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนา “ภาวะผู้นำแบบองค์รวม” โดยมีแนวทางสำคัญคือ ผู้นำต้องยึดหลักความถูกต้อง ยุติธรรม และโปร่งใส กล้าตัดสินใจโดยมีข้อมูลรองรับ ไม่ใช่อารมณ์ในการตัดสินใจ รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง ไม่โยนความผิดให้ผู้อื่น สามารถกำหนดทิศทางของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ส่งเสริมให้เกิด “วิสัยทัศน์ร่วม” เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน การตัดสินใจต้องมีข้อมูลสนับสนุนอย่างรอบคอบ สามารถบริหารจัดการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ไม่คาดคิดได้อย่างรวดเร็ว ปรับตัวตามบริบทนโยบายและสภาพแวดล้อมได้อย่างยืดหยุ่น มีทักษะในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจทั้งภายในและภายนอกองค์กร สร้างพลังขับเคลื่อนและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากร ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกระดับ มีทักษะในการกระตุ้นการเรียนรู้ และพัฒนาภาวะผู้นำรุ่นใหม่ในองค์กร รวมถึงต้องมีความรู้ทั้งด้านวิชาการและการบริหาร มีการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่ดีด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างในด้านการประพฤติปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา ประสงค์มณี (2563) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ด้านความเป็นผู้นำว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทใน

การสร้างเชื่อมั่นแก่บุคลากร พร้อมทั้งมีความสามารถในการจูงใจและโน้มน้าวให้เกิดการยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในองค์กร มีความรู้ความเข้าใจในงานด้านวิชาการอย่างลึกซึ้ง สามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีทักษะในการจัดการกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรพร วงศ์ตาچی (2565) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความเป็นผู้นำว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานโดยมุ่งเน้นไปที่ความสำเร็จ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในองค์กร สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการตัดสินใจอย่างถูกต้องและมีเหตุผล รวมทั้งมีความคิดสร้างสรรค์และริเริ่มในการพัฒนาทีมงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา ขาวราสี (2567) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านความเป็นผู้นำว่า ผู้บริหารควรดำเนินตนเป็นตัวอย่างที่ดี สร้างความศรัทธาและความน่าเชื่อถือในหมู่บุคลากรภายในสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นผู้นำทั้งในด้านการประพฤติปฏิบัติและการดำเนินงาน โดยแสดงออกถึงการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

5.4 จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การรับฟัง การบริหารอารมณ์ และการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยมีแนวทางสำคัญ คือ มีสื่อสารอย่างเหมาะสมกับบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ใช้ถ้อยคำที่สร้างสรรค์ ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้ง รับฟังความคิดเห็นอย่างไม่มีอคติ เปิดใจรับฟังด้วยความเคารพ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร ปลอดภัยทางจิตใจ สร้างความไว้วางใจ และความร่วมมือในองค์กร ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตระหนักถึงความหลากหลายของบุคลากรในองค์กร เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ยอมรับความต่างระหว่างบุคคล เข้าใจผู้อื่น ทั้งในด้านอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก รู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ แยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน ติดตามและให้ความสำคัญกับสัญญาณด้านสุขภาพจิตของครูและนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนและภาคีเครือข่าย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภายนอก เพื่อ

สนับสนุนพัฒนาการของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพวงเพชร กลิ่น โสภณ (2560) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านมนุษยสัมพันธ์ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดต่อและประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสม่ำเสมอและมีความรับผิดชอบต่อผู้ร่วมงาน ส่งเสริมขวัญกำลังใจ และสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรภายในองค์กร อีกทั้งให้ความเคารพและให้เกียรติแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยยึดหลักสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติมา สุทธิวารีย์ (2560) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นอย่างเหมาะสม โดยใช้ถ้อยคำที่สุภาพ มีความเป็นมิตร และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งต่อผู้ร่วมงานและชุมชน สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและบริบทแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ให้ความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น การใช้เวลาที่สุภาพและเหมาะสมช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร ซึ่งจะนำไปสู่การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย และก่อให้เกิดความศรัทธาในตัวผู้นำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราพร วงศ์คำขี้ (2566) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร เป็นกันเอง แสดงความจริงใจ และมีธรรมาจริยธรรม ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ พร้อมทั้งเปิดใจรับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างตั้งใจ มีทักษะในการให้คำปรึกษาและแนะนำอย่างเหมาะสม อีกทั้งให้ความเคารพและยกย่องผู้ร่วมงานด้วยความให้เกียรติ และใช้ถ้อยคำที่สุภาพในทุกสถานการณ์

5.5 จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความรู้ความสามารถ ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้และความสามารถแบบรอบด้าน ทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีแนวทางสำคัญ คือ มีความรู้ลึกซึ้งในด้านการบริหารงานสถานศึกษา การบริหารคน กฎหมายการศึกษา และกฎระเบียบราชการ สามารถเชื่อมโยงแนวคิดหรือทฤษฎีการบริหารไปประยุกต์ใช้ในการจัดการอย่างเหมาะสม เข้าใจบริบทการจัดการเรียนรู้ กระบวนการ

จัดการศึกษา และสามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ มีความสามารถในการวิเคราะห์ วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพขององค์กร มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและปรับกลยุทธ์ตามสถานการณ์ มี ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน รู้จักประมวลผลข้อมูลให้เป็น สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจที่แม่นยำ มีเทคนิคในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดรอบคอบก่อนตัดสินใจ ใช้ทั้งเหตุผลและสติในการบริหาร โดยไม่ด่วนตัดสินใจตามอารมณ์หรือความรู้สึก มีความสามารถ ในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการและรอบด้าน รู้จักกำกับอารมณ์ตนเองเมื่อต้องเผชิญ สถานการณ์ที่กดดัน มีสติ สมาธิ และความเพียร เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจและความต่อเนื่อง ในการทำงาน ลดผลกระทบที่อาจเกิดจากความเครียดหรือการบริหารภายใต้ข้อจำกัด มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งมีความอ่อนน้อม ถ่อมตน เรียนรู้อยู่เสมอ และพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดนิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี พรหม ทะสาร (2561) ผู้บริหารควรมีความรู้และความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์และวางแผนการ ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติ งานอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาอย่าง เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล มีการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมขวัญกำลังใจในการทำงาน และสามารถบริหารจัดการทรัพยากร ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวูฒิ ชันคำหมื่น (2566) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ด้านความรู้ ความสามารถว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ สถานศึกษาได้กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษิกา แยม่นุ่น (2567) ได้กล่าวถึง แนว ทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ด้านความรู้ ความสามารถว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี ทักษะในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถกำกับติดตามการดำเนินงานได้อย่าง เหมาะสม มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและขององค์กรอย่างชัดเจน ติดตามความ เปลี่ยนแปลงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเหตุการณ์ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยมีความรู้ และความเข้าใจในหลักสูตร ตลอดจนการบริหารหลักสูตร มีความสามารถในด้านวิชาการบริหาร การจัดการความรู้ และหลักจิตวิทยาในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ มีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ มีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร และบริหารงานอย่างมีคุณธรรม เสมอภาค และมีความโปร่งใส
3. ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร สามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้ และมีทักษะในการนิเทศ และติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและชุมชน สามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่นได้ดี และให้เกียรติ และยกย่องผู้ร่วมงานอย่างจริงใจ
5. ด้านความรู้ความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสามารถติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหา แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมของการบริหารทั้ง 5 ด้านให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารและพัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวังของครู นักเรียน หรือผู้ปกครอง

บรรณานุกรม

- กชพรพรรณ สุทธิหิรัญวงศ์. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษา เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กนกอร อุ่นสถานนท์. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศึกษาในศตวรรษที่ 21 สู่การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา. วารสารการประชุมบัณฑิตวิทยาลัยประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ, 1(2), 1-14.
- กฤติเดช สิงห์ด้อย. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหาร ตามการรับรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในเขตอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกวลิน เขียวอร่าม. (2561). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, แขนงวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณินนิตย์ กิจวิธิ. (2560). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จันทิมา ประสงค์มณี. (2563). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. วารสารครูพิบูล, 7(2), 157-167.
- จิตจรุญ ทรวงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 3(1), 41-57.

- จุฑารัตน์ โกสินทร์. (2565). การบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์วิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยการจัดการ, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2560). ภาวะผู้นำทางการศึกษาและนวัตกรรมทางการบริหาร: กระบวนทัศน์ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา. กอพลินธุ์: มหาวิทยาลัยกาพลินธุ์.
- ชุตินาสุทธิวาริ. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียน ในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐกิตติ บุญเก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ณัฐพล เฟื่องฟู. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐวุฒิ เพลียขุนทด. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ณิชภัทร ประทุมทอง. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงพร ภูเหม็น. (2567). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ชนัชชนม์ มาตระออบ. (2564). แนวทางการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นุชนาฏ เพชรชำนานู. (2565). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เขตคูสิต ในยุคดิจิทัล. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 16(1), 112-122.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษบา คำนนท์. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ในทัศนะของครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประจักษ์ ภูคองกิ่ง. (2566). การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 17(3), 271-287.
- ปรัชญา ขาวราสี. (2567). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วารสารเสียงธรรมจากมหายาน, 10(2), 260-276.
- ปอรรักษ์ ศรีนามะ. (2562). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสำนักงานเขตหลักสี่ สังกัดกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ปัญญา บัวบาน. (2565). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี-ระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัทมพร ลิ้มกาญจนาน. (2561). การบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามเกณฑ์โรงเรียนมาตรฐานสากลตามความคิดเห็นของครูในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พรทิพย์ สุขเอียด. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พระภัทรชัยคุณกรณ อุดสวย. (2565). รูปแบบการบริหารจัดการ โรงเรียนสีเขียวตามหลักสัปปายะ 7 แบบมีส่วนร่วม. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 4(1), 1-9.

- พวงเพชร กลิ่นโสภณ. (2560). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายที่ 71 สำนักงานเขตบางขุนเทียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชราพร วงศ์ตาชี. (2566). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิชิต มะติยาภักดิ์. (2567). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เพียงหทัย แก้วดวงงาม. (2559). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ภักปภา บัญญัติ. (25654). *คุณลักษณะของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภานุวัฒน์ กล่อมอู่. (2564). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู อำเภอคอนเจดีย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ยุวเรศ ประดู่. (2564). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รัชัญญ เพชรมี. (2565). *การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*.

- ลักขณา เข็มมูน. (2567). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง. *วารสารการศึกษาและการวิจัยทางพระพุทธศาสนา*, 11(1), 1-18.
- ลานนา รักราม. (2563). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วรรณณา เวียงแก้ว. (2558). กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วันภาสิณี ยิ้มประเสริฐ. (2561). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิภา แสนรัมย์. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วันชัย สุทธิศาสตร์. (2554). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิภาลัย วงษา. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิไล พรหมดาว และคณะ. (2565). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 17(1), 89.
- ศยามล สุขแจ่ม. (2566). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ศรัญญา โนนคู่เขตโจง. (2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศราวุฒิ ขันคำหมื่น. (2566). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาบุรีรัมย์*. *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 18(1), 57-71.
- ศุภมาส วิสัยนาม. (2560). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมิตานันท์ อินทร์อม. (2564). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สายบุตร พันธุ์เสน. (2556). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 18. (2563). *ข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา 2562*. เข้าถึงได้จาก <http://www.spm18.go.th/2017/>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570*. เอกสารหมายเลข 26/2565.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง. (2567a). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2567*.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาชลบุรี ระยอง. (2567b). *สรุปข้อมูลทางการศึกษา DATA MANAGEMENT CENTER (D M C 67)*. เอกสารหมายเลข 5/2567.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. จาก <https://shorturl.asia/d5cYO>.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง เล่มที่ 2*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิง.

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุพัตร ภูนาวัง. (2562). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงบันดาลใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภาวดี พรหมทะเล. (2561). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุเมธ งามกนก. (2564). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ : คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ*. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 1(3), 69-77.
- สุริรัตน์ โพธิ์เลีย. (2560). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อดุลย์เดช พานู. (2558). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 2560 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 9(1), 201-210.
- อัยริน สมาแอ. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะลา เขต 3*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Charter I.Barnard, *Organization and Management* (Cambridge : Harvard University Press,1969), 93-100.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York : Harper Collins Publishers.
- Duke, D. L. (2007). *School leadership and instructional improvement*. New York: Random House.

- Greenberg J, & Baron A. R. *Behavior in Organizations : Understanding and Managing the Human Side of Work*. 7 th ed. New Jersey : Prentice – Hill, International. 2000.
- Halpin, A. W. (1966). *Theory and research in administration*. New York: Macmillan.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for reseach activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 608-610.
- Likert, R. (1961). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. New York: Wiley & Son.
- Magunson, W. C. (2006). “Characteristics of Successful School Business Manager,” *Dissertation Abstracts International*. 32(1) : 133 - A.
- Manullang, M. (2014). “Some factors affecting the performance of the Principal”. *Education Journal*, 3(6), 377-383.
- Stogdill, R. M. (1974). *Handbook of leadership: A survey of theory and research*. New York.
- William, C. Rolón's Dissertation. (2017). Perceptions of Impor ceptions of Important Personal and Leadership Char ersonal and Leadership Characteristics for Newly acteristics for Newly Hired Principals to Be Successful School Leaders: Views of School Superintendents. *Education Doctora*, 330.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาบันทึกข้อความถึงผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๒๘๘

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.พนัส จันทรศรีทอง (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์นะที่ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ
และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงเล่มงาน
นิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑ หรือที่ E-mail: 65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

มัทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

ที่ อว ๘๑๓๗/๐๒๙๐

วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ญาณิกา ลุนราศรี (คณะศึกษาศาสตร์)

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์ดิษฐ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ
และประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิตได้ส่งเค้าโครงเล่มงาน
นิพนธ์ (ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ท่านเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑ หรือที่ E-mail: 65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

พัณฑนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๓๑๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์สมุทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการนิพนธ์ (ฉบับย่อ)
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์นะที รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติคำ
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ
ดร.ปาริชาติ สันติเลखงษ์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์สมุทร ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและ
ประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนิสิตได้ส่งคำโครงการเล่มงานนิพนธ์
(ฉบับย่อ) และเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๕๖๑ หรือที่ E-mail: 65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

สำเนาเรียน ดร.ปาริชาติ สันติเลखงษ์

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 5 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ

2. ขอความกรุณาโปรดตอบข้อความทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามจะเป็นความลับ

แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 5 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 9 ข้อ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านความเป็นผู้นำ จำนวน 8 ข้อ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 7 ข้อ และ 5) ด้านความรู้ความสามารถ จำนวน 7 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง อย่างยิ่งที่กรุณาเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

นางสาวนภาพร สวัสดิ์ณะที่
 นิติปรัชญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง ของโรงเรียนท่านมากที่สุด โดยแบบสอบถามมี 5 ด้าน จำนวน 38 ข้อ ได้มีการ
กำหนดเกณฑ์การพิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งกายสุภาพ เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลรักษา สุขภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีกริยาสุภาพ อ่อนโยนกับทุกคน					
4	ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้า ตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการ ตัดสินใจ					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้น ในการทำงาน					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุขุม					

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	รอบคอบในการปฏิบัติงาน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส					
ด้านคุณธรรมจริยธรรม						
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่					
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตาากรุณามีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน					
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละ อุทิศตนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม					
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีศีลธรรมหลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอย่างมีคุณธรรม เสมอภาค และมีความโปร่งใส					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน					
ด้านความเป็นผู้นำ						
17	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้าง					

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	แรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา					
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศและติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชา เหมาะสมกับสถานที่และโอกาส					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร					
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารงาน					
ด้านมนุษยสัมพันธ์						
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและชุมชน					
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน					
27	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงาน					
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา					
29	ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและยกย่องผู้ร่วมงานอย่างจริงจัง					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ					

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่นได้ดี					
31	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคล และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม					
ด้านความรู้ความสามารถ						
32	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน					
33	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน					
34	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง					
35	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน					
36	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม					
37	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์					
38	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้จะนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์ประกอบด้วย
 - แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ
 - แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ความสามารถ
 - แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความเป็นผู้นำ

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

นภาพร สวัสดิ์นะที

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ตำแหน่ง..... ประสพการณ์ในการทำงาน.....
 สถานที่/หน่วยงาน..... จังหวัด.....
 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 เริ่มการสัมภาษณ์เวลา..... น. จบการสัมภาษณ์เวลา..... น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1. ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ
อย่างไร

.....

2. ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม
จริยธรรม อย่างไร

.....

3. ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้
ความสามารถ อย่างไร

4. ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์
อย่างไร

5. ท่านมีแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ
อย่างไร

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านบุคลิกภาพ							
1	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลรักษาสุขภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีกริยาสุภาพ อ่อนโยนกับทุกคน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุ่มรอบคอบในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ใส่ใจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
ด้านคุณธรรมจริยธรรม							
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี ห่วงใยต่อผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรม ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เลือกปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละ อุทิศตน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีศีลธรรม หลักธรรมมาภิบาลในการบริหาร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอย่างมีคุณธรรมเสมอภาค และมีความโปร่งใส	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านความเป็นผู้นำ							
17	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ในการปฏิบัติงานได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารสถานศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการนิเทศ และติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาเหมาะสมกับสถานที่และโอกาส	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ชุมชน และองค์กร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านมนุษยสัมพันธ์							
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	ผู้ร่วมงานและชุมชน						
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีความ จริงใจต่อผู้ร่วมงาน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟัง ความคิดเห็นและปัญหาของ ผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะ นิสัยพูดคุยพบปะกับผู้ร่วมงาน อยู่เป็นประจำ	0	+1	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษามี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ผู้บังคับบัญชาและ ผู้ใต้บังคับบัญชา	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติ และยกย่องผู้ร่วมงานอย่าง จริงใจ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
31	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ ในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่นได้ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ ปรับตัวเข้ากับบุคคล และ สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ด้านความรู้ความสามารถ							
33	ผู้บริหารสถานศึกษามี ความสามารถในการกำหนด วิสัยทัศน์นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
34	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
36	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเป็นประโยชน์	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
39	ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน	0	+1	0	1	0.33	ใช้ไม่ได้
40	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

• **สำเนาเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยบูรพา**

สำเนา

ที่ IRB4-120/2568

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU055/2568
 โครงการวิจัยเรื่อง : คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
 หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวนภาพร สวัสดิ์นะที
 หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ วิทยานิพนธ์/ คุชฎินิพนธ์) : รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก
 หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการร่วม (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ วิทยานิพนธ์/ คุชฎินิพนธ์) : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณณิษฐา มาเชก
 หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์
 วิธีพิจารณา : Exemption Determination Expedited Reviews Full Board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับที่ 1 วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568
 2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย ฉบับที่ 1 วันที่ 10 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568
 3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568
 4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568
 5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form)
- แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 1 วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 8 เดือน เมษายน พ.ศ. 2568

วันที่หมดอายุ : วันที่ 8 เดือน เมษายน พ.ศ. 2569

สำเนา

ลงนาม นางสาวพิมพ์พรรณ เลิศล้ำ

(นางสาวพิมพ์พรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

****หมายเหตุ การรับรองนี้มีรายละเอียดตามที่ระบุไว้ด้านหลังเอกสารรับรอง****

สำเนา

ผู้วิจัยทุกท่านที่ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด โดยใช้เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Participant Information Sheet) (AF 06-02), เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Consent Form) (AF 06-03), แบบสัมภาษณ์ และ/หรือแบบสอบถาม รวมถึงเอกสารอื่น ๆ เช่น ใบประชาสัมพันธ์ หรือ ประกาศเชิญชวนเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น
ที่ผ่านการรับรองและประทับตราจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา แล้วเท่านั้น
2. ผู้วิจัยมีหน้าที่ส่งแบบรายงานความก้าวหน้าของการวิจัย (Progress Report Form) (AF 09-01) ต่อคณะกรรมการฯ ตามเวลาที่กำหนดหรือเมื่อได้รับการร้องขอ
3. การรับรองโครงการวิจัยของคณะกรรมการฯ มีกำหนด 1 ปี หลังจากวันที่คณะกรรมการฯ มีมติให้การรับรอง หากการวิจัยไม่สามารถดำเนินการเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยสามารถยื่นขอต่ออายุการรับรองโครงการวิจัย อย่างน้อย 30 วัน ก่อนวันหมดอายุตามที่กำหนดไว้ในเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
4. หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการวิจัย เช่น เปลี่ยนแปลงหัวข้อโครงการวิจัย/ เพิ่มผู้ร่วมวิจัย การแก้ไข หรือเพิ่มเติมวิธีดำเนินการวิจัย การแก้ไขการสะกดคำ เป็นต้น ผู้วิจัยจะต้องยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมโครงการวิจัย โดยส่งแบบรายงานการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการวิจัย (Amendment Form) (AF 08-01) ต่อคณะกรรมการฯ โดยอ้างอิงรหัสโครงการวิจัยที่ได้รับไว้ และต้องระบุรายละเอียดให้ชัดเจนว่ามีเปลี่ยนแปลงอะไร อย่างไร และเหตุผลที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ในกรณีการเปลี่ยนแปลงหัวข้อโครงการวิจัย/ เพิ่มผู้ร่วมวิจัยท่านใหม่ให้แนบประวัติมาด้วย
5. ผู้วิจัยมีหน้าที่รายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ชนิดร้ายแรงที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ภายในระยะเวลาที่กำหนดในวิธีดำเนินการมาตรฐาน (Standard Operating Procedures, SOPs) ให้แก่คณะกรรมการฯ ตามแบบรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ชนิดร้ายแรง (Serious Adverse Event (SAE) Report Form) (AF 10-01)
6. ผู้วิจัยมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ เมื่อมีการยุติโครงการวิจัยก่อนกำหนด หรือการระงับโครงการวิจัยโดยผู้วิจัยหรือผู้สนับสนุนวิจัย พร้อมทั้งคำอธิบายเป็นลายลักษณ์อักษรโดยละเอียดถึงสาเหตุของการยุติหรือระงับโครงการวิจัย ตามแบบรายงานการยุติโครงการวิจัยก่อนกำหนด (Study Termination Memorandum) (AF 12-01)
7. ผู้วิจัยมีหน้าที่ส่งแบบรายงานการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด (Non-compliance / Protocol Deviation / Protocol Violation Report) (AF 13-01) ให้คณะกรรมการฯ และผู้สนับสนุนทันทีที่ตรวจพบ หรือได้รับรายงานว่ามีการปฏิบัติที่ไม่ตรงกับขั้นตอนที่ระบุไว้ในโครงการวิจัย หรือข้อกำหนดของคณะกรรมการฯ
8. เมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัย ผู้วิจัยมีหน้าที่ส่งแบบรายงานสรุปผลการวิจัย (Final Report) (AF 11-01) ให้คณะกรรมการฯ ทราบ ภายใน 30 วัน หลังจากสิ้นสุดการดำเนินการวิจัย

ภาคผนวก ง

สำเนาหนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
สำเนาหนังสือราชการขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๔๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์นะที่ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามนกน เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัย
นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
จำนวน ๓๐ คน ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้นได้ที่
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑ หรือที่ E-mail: 65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

เอกสารนี้ลงนามด้วยลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ ตรวจสอบได้ที่ (<https://e-sign.buu.ac.th/verify>)

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๔๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์นะที่ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการเก็บข้อมูลการเพื่อดำเนินการ
วิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็กจำนวน ๖ คน ขนาดกลางจำนวน ๒๕ คน ขนาดใหญ่จำนวน
๙๗ คน และขนาดใหญ่พิเศษจำนวน ๑๕๐ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๗๘ คน ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม - ๓๑
กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑
หรือที่ E-mail: 65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิงห์สมุทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์ดิษฐ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้าโครงการงานนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูลการเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม - ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑ หรือที่ E-mail: 65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ภัณฑนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัณฑนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๔๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสัตหีบวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์ดิษฐ์ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเข้า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูลการเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม - ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑ หรือที่ E-mail:
65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์นະที่ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูลการเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม - ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑ หรือที่ E-mail:
65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัทนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีราชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์ณะที่ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติเค้า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูลการเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดังรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม - ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถติดต่อ นิสิตดังรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๕๖๑ หรือที่ E-mail:
65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มณฑนา รังสิโยภาส
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา รังสิโยภาส)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗
E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/๑๐๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวนภาพร สวัสดิ์นะที่ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๕๙๒๐๔๕๓ นิสิตหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ แบบไม่เต็มเวลา แผน ข ได้รับอนุมัติค่า
โครงการนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี ๓ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็น
ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านในการเก็บข้อมูลการเพื่อดำเนินการวิจัยนั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตตั้งรายนามข้างต้น
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม - ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๖๘ ทั้งนี้ สามารถติดต่อนิสิตตั้งรายนามข้างต้น ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๒-๑๕๔๕๔๖๑ หรือที่ E-mail:
65920453@go.buu.ac.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

มัณฑนา รังสิโยภาส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัณฑนา รังสิโยภาส)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๕, ๗๐๗

E-mail: grd.buu@go.buu.ac.th

ภาคผนวก จ

คำอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อ	(r)	ข้อ	(r)
1. ด้านบุคลิกภาพ	0.57	3. ด้านความเป็นผู้นำ (ต่อ)	
1	0.39	20	0.38
2	0.66	21	0.70
3	0.61	22	0.26
4	0.75	23	0.66
5	0.46	24	0.49
6	0.51	4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	
7	0.75	25	0.26
8	0.66	26	0.64
9	0.57	27	0.51
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม		28	0.67
10	0.51	29	0.64
11	0.24	30	0.67
12	0.38	31	0.42
13	0.51	5. ด้านความรู้ความสามารถ	
14	0.48	32	0.67
15	0.37	33	0.51
16	0.43	34	0.67
3. ด้านความเป็นผู้นำ		35	0.52
17	0.58	36	0.72
18	0.69	37	0.48
19	0.72	38	0.44

หมายเหตุ:ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .94

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวนภาพร สวัสดิ์ณะที่
วัน เดือน ปี เกิด	17 พฤศจิกายน 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	377/66 ม.1 ต.สัตหีบ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ข้าราชการครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนสิงห์สมุทร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2558 การศึกษาระดับบัณฑิต การสอนสุขศึกษาและพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2568 การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา